

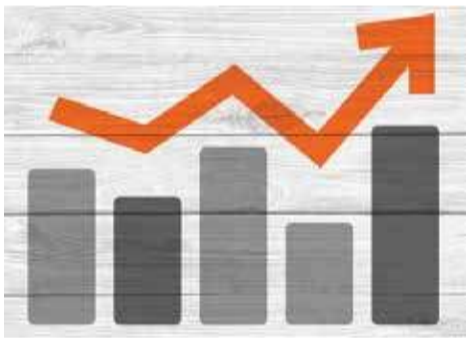
30 ოქტომბერი, 2019

ოთხშაბათი, №10 (2236)

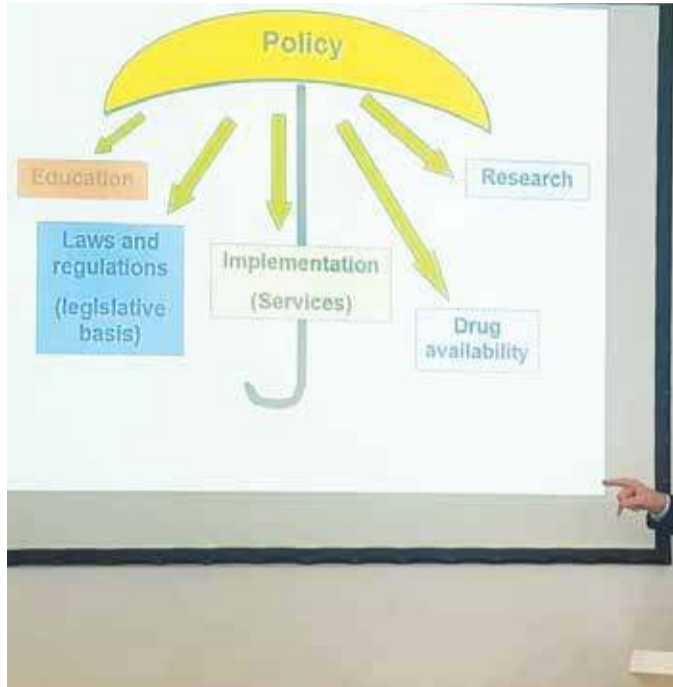
354 უნივერსიტეტის შორის თსუ 86-ე ადგილზეა

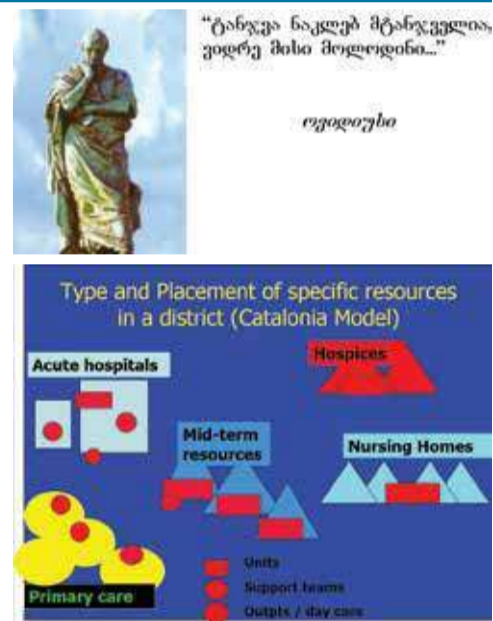
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი მსოფლიო უნივერსიტეტების კიდევ ერთ რანჟინგში QS Emerging Europe and Central Asia Rankings დაინაშრა. აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის 354 უნივერსიტეტის შორის თსუ 86-ე ადგილზეა. რანჟინგმა აფასებს როგორც აკადემიურ რეპუტაციას, ასევე ციტირების მაჩვენებელს, კვლევით პროდუქტიულობას, საერთაშორისო განვითარებას (უცხოელ სტუდენტთა და კარსონალის რაოდენობა, საერთაშორისო კვლევითი ქსელის ნაწილობა) და სხვა. თსუ QS Emerging Europe and Central Asia Rankings-ის შარშანდელი მონაცემებით 109-ე ადგილს იკავებდა.

რა ხელშეწყობა აქვს პალიტიური მგრუნველოვას საქართველოში?

სიმკოზიუმს თსუ-მ უმასპინძლა

საერთაშორისო საერთაშორისო სტანდარტების დონეზე პალიტიური მგრუნველოვის დამკვიდრების ხელშეწყობას მიეძღვნა „პალიტიური მგრუნველოვის მე-2 საერთაშორისო სიმკოზიუმი“, რომელიც ეძიებდა მსოფლიო ასოციაციის (ემა) გენერალური ასამბლეას ფარგლებში თბილისში 21-25 ოქტომბერს გაიმართა. სიმკოზიუმს, რომელიც შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსდა, 22 ოქტომბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა უმასპინძლა.

სიმკოზიუმზე პალიტიური მგრუნველოვის სერვისების განვითარებაზე, საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებასა და საერთაშორისო დონაზე მდგარი გამოწვევების შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავებაზე მსჯელობდნენ მსოფლიოს ნამყვანი ექსპერტები, დარგის ფუძემდებლები და სპეციალისტები.

თემატიკა, რომელსაც მეცნიერთა მოხსენებები შეეხებოდა, მოიცავდა პალიტიური მგრუნველოვის ფილოსოფიას და მნიშვნელობას, ძველად მართვად ტიპილთან დაკავშირებულ პრობლემებს, გავრცელებულ პალიტიურ მგრუნველოვას, ავადმყოფთა უფლებებს, ამ დარგში სამედიცინო პერსონალის დახელოვნებას, განათლებას, დარგის განვითარებისთვის შემუშავებულ რეკომენდაციებს, სახელმწიფო პოლიტიკის განსაზღვრას სისტემის მიმართ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებს.

83. 3

ნომერში

ანტიბიოტიკების გამოყენების მომავალი სტრატეგიაში – კვლევა, რომელიც თსუ-ის პროფესორმა მამუკა მარგველაშვილმა მსოფლიო ფედერაციის 107-ე მსოფლიო კონგრესში მონაწილეობისას წარადგინა

83. 2

უნივერსიტეტმა თაიმის მსოფლიო უნივერსიტეტების რანჟინგის (Times Higher Education World University Rankings) წარმომადგენლებს უმასპინძლა

83. 2

პოლიტიკა და ლიტერატურა – ამზიგალენტური მთლიანობა

83. 6

თსუ-ის ლექსიკოგრაფიის ცენტრი ლექსიკოგრაფიის ევროპული სამაგისტრო პროგრამის კონსორციუმის სრული წევრი გახდება

83. 7

მეორედ არჩეული დეკანის განსხვავებული და ახალი გეგმები

თამარ გაგოშიძე: ადრეული განათლების სპეციალისტის მოსამზადებელი საბაკალავრო პროგრამის შემუშავებას ვგეგმავთ

83. 5

დაჯილდოება

ზურაბ ჭუმბურიძეს იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სამეცნიერო პრემია მიენიჭა

მეცნიერს პრემია მიენიჭა ქართველოლოგიის დარგში შესრულებული მნიშვნელოვანი ნაშრომისთვის „ქართული ენა, დამწერლობა, ხელნაწერები“.

83. 14

გახსენება

ლეგენდები არ კვდებიან
აღამიანს, რომელმაც საერთაშორისო საპარტელის ქართული სკოლა შექმნა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის აკადემიური საზოგადოების წარმომადგენლები იხსენებენ.

83. 14-15

ანტიბიოტიკების გამოყენების მომავალი სტრატეგია – ჯვარედინი, რომელიც თსუ-ის პროფესორმა მსოფლიო ფედერაციის 107-ე მსოფლიო კონგრესში მიიღო მონაწილეობა

ენიო ხაუალია

2-15 სექტემბერს თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის პროფესორმა მამუკა (ვლადიმერ) მარგველაშვილმა სანფრანცისკოში გამართულ სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის 107-ე მსოფლიო კონგრესში მიიღო მონაწილეობა.

სტრატეგია მსოფლიო ფედერაცია უძველესი ორგანიზაციაა, რომელიც 1900 წელს დაარსდა და აერთიანებს 150-ზე მეტი ქვეყნის სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის, მათ შორის, საქართველოს სტრატეგია მსოფლიო ფედერაცია ასოციაციას. სტრატეგია მსოფლიო ფედერაცია წარმოადგენს მსოფლიო სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის მეცნიერების, კვლევის, სწავლების ორგანიზაციის პოლიტიკას. ყოველწლიურად მსოფლიო კონგრესის ფარგლებში ტარდება გენერალური ასამბლეა, რომელსაც უძღვება ე.წ. სტრატეგია მსოფლიო პარლამენტი. სწორედ ამ პარლამენტის წევრი გახლავთ 1998 წლიდან პროფესორი მამუკა (ვლადიმერ) მარგველაშვილი საქართველოს სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციიდან.

„ჩემთვის ეს იყო 24-ე მსოფლიო კონგრესი, რომელშიც მივიღე მონაწილეობა. შემდეგ გენერალურ ასამბლეაზეც მონაწილეობა მივიღე. სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის კონგრესის ფარგლებში ტარდება ფედერაციის რეგიონალური (ევროპის, ჩრდილო ამერიკის, ლათინური ამერიკის, აფრიკის და აზიის) ორგანიზაციების პლენარული სხდომები. მე, როგორც ევროპის წარმომადგენელი, ევროპის ერთ-ერთი კომიტეტის თავმჯდომარე (ამ კომიტეტს ჰქვია ERO Integration), ვესწრებოდი ევროპის პლენარულ სხდომას, სადაც ასევე გამოვედი სიტყვით. წამოვყენე საინტერესო და მნიშვნელოვანი საკითხები, რომ საჭიროა მოხდეს ჰარმონიზაცია ჩვენი სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის კანონმდებლობისა და რეგულაციებისა, რათა რაც შეიძლება მალე დავეხმარებოდეთ დასავლეთ ევროპას, ჩრდილო ამერიკას თუ სხვა წამყვან ქვეყნებსაც. ჩვენი ძირითადი მიზანია, რომ დროულად მოხდეს ახალი დამოუკიდებელი ქვეყნების ეროვნული სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის ინტეგრირება უკვე განვითარებული და ცივილიზებული ქვეყნების ასოციაციებთან“, — აღნიშნა მამუკა მარგველაშვილმა სანფრანცისკოში ვიზიტთან დაკავშირებით.

მამუკა (ვლადიმერ) მარგველაშვილი

პროფესორმა სხდომაზე, ასევე, საინტერესო საშუალებით მოხსენება წარადგინა კვლევის შესახებ, რომელიც ეხებოდა სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის ანტიბიოტიკების რაციონალური გამოყენების ეფექტურ იმპლემენტაციას. კვლევა ჩატარდა მსოფლიოს 4 ქვეყანაში (საქართველო, ალბანეთი, მაროკო, თურქეთი). კვლევაში მონაწილეობა მიიღო 500-მდე ექიმმა. სწორედ ამ კვლევის შედეგები და ანალიზი წარადგინა პლენარულ სხდომაზე პროფესორმა მამუკა მარგველაშვილმა.

ექიმებს ანტიბიოტიკების მოქმედების შესახებ? კვლევაში მონაწილეობდნენ ასაკობრივი ჯგუფები. შედეგები საკმაოდ საინტერესო აღმოჩნდა. ზოგ შემთხვევაში, მაგალითად, სხვადასხვა ქვეყნის შედეგები ერთმანეთს არ ეთანხმებოდა. მაგალითად, თურქეთში სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფის ექიმები აღნიშნავდნენ, რომ მათ გაცილებით ნაკლები ინფორმაცია აქვთ ანტიბიოტიკების მოქმედების თაობაზე, სხვა ქვეყნებში კი ეს ასე არ იყო. ახლა ვამზადებთ სტატისტიკას, რომელიც უფრო საინტერესო დასკვნების გამოყენება შეგვეძლება. საერთოდ, ანტიბიოტიკების გამოყენების შესახებ ინფორმაცია არასაკმარისია და საჭიროა ამ მიმართულებით დამატებითი სემინარების, კონფერენციების გამართვა, რათა ექიმები უფრო მეტად იყვნენ ინფორმირებული, უფრო კორექტულად და სწორ შემთხვევებში მოხდეს ანტიბიოტიკების დანიშვნა და

ანტიბიოტიკების გამოყენების შესახებ ინფორმაცია არასაკმარისია და საჭიროა ამ მიმართულებით დამატებითი სემინარების, კონფერენციების გამართვა, რათა ექიმები უფრო მეტად იყვნენ ინფორმირებული, უფრო კორექტულად და სწორ შემთხვევებში მოხდეს ანტიბიოტიკების დანიშვნა და მისი მართებულად გამოყენება პაციენტის სასარგებლოდ“, — განაცხადა მამუკა მარგველაშვილმა.

როგორც პროფესორი ამბობს, მთავალ წელს საქართველოში სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის მიმართულებით რამდენიმე კარგი ღონისძიება იგეგმება. ქართული დელეგაციის სანფრანცისკოში ვიზიტისას დაიგეგმა უცხოელ პროფესორთა ჩამოსვლა საქართველოში, რომლებიც ქართველ ექიმ-სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის გააცნობენ უახლეს ინფორმაციას სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის დარგში ახალი საშუალებების მიღწევების და პრაქტიკული ღონისძიებების კუთხით. დაიგეგმა საქართველოს იმპლანტოლოგთა მე-6 საერთაშორისო კონგრესიც, რომელიც მანისში გაიმართება თბილისში, სადაც სხვა ცნობილ მეცნიერებთან ერთად, სტრატეგია მსოფლიო ფედერაციის ახლად არჩეული პრეზიდენტი, დოქტორი გერჰარტ სიბერგერიც ჩამოდის.

უნივერსიტეტი თაიმსის მსოფლიო უნივერსიტეტების რანჟინგის (Times Higher Education World University Rankings) წარმომადგენლებს უმასპინძლა

რექტორთა მუდმივმოქმედი კონფერენციის ფარგლებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა თაიმსის მსოფლიო უნივერსიტეტების რანჟინგის (Times Higher Education World University Rankings) წარმომადგენლებს უმასპინძლა. თაიმსის მსოფლიო უნივერსიტეტების რანჟინგის ბრენდ და გენერალურმა მენეჯერმა მაიკლ ლუბაჟიმ დამსწრე საზოგადოებას თაიმსის მსოფლიო უნივერსიტეტების რანჟინგის მეთოდოლოგია გააცნო, რანჟინგებში ქართული უნივერსიტეტების შედეგები და შესაძლებლობები, ასევე მსოფლიო რეპუტაციის და ინტერნაციონალიზაციის გაუმჯობესების გზები განიხილა. თაიმსის მსოფლიო უნივერსიტეტების რანჟინგის (Times Higher Education World University Rankings) მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული უნივერსიტეტების რანჟინგებაა, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი უკვე მეოთხე წელია წარმოდგენილია

და ერთდერთი უნივერსიტეტი არამხოლოდ საქართველოდან, არამედ რეგიონიდან. „დიდი პატივია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მოსვლა და საუბარი არა მხოლოდ რანჟინგის

მნიშვნელობაზე. ვფიქრობ, რომ ქართულ უნივერსიტეტებს თანამშრომლობისა და კვლევითი კოლაბორაციების შედეგად შეუძლია ბევრი სარგებელი მიიღოს. რანჟინგის უნივერსიტეტებს დაეხმარება კარგი სტრატეგიის შექმ-

ნასა და წინსვლაში“, — განაცხადა მაიკლ ლუბაჟმა. „Times Higher Education არის ყველაზე სანდო რეიტინგული კომპანია, რომელიც აკეთებს უმაღლესი განათლების დაწესებულებების შეფასებას მთელი მსოფლიოს მასშტაბით. ჩვენი რეგიონიდან მხოლოდ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტია მეოთხედ წარმოდგენილი რეიტინგში. ამ ჯგუფის ჩამოსვლის მიზანი არის ის, რომ სხვა უნივერსიტეტებსაც გავუზიაროთ გამოცდილება, რომელიც დაგროვდა წლების განმავლობაში, ვაჩვენოთ ის გზები, თუ როგორ შეიძლება გავაუმჯობესოთ ჩვენი პოზიციები რეიტინგში, მოვიზიდოთ საერთაშორისო სტუდენტები, რაც ერთიან ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში პოზიციონირებისთვის არის აუცილებელი“, — აღნიშნა თსუ-ის რექტორმა გიორგი შარვაშიძემ.

თსუ საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი

რა ხელშეწყობა აქვს პალიატიური მზრუნველობას საქართველოში?

სიმპოზიუმს თსუ-მ უმასპინძლა

თამარ ლაღიანი

დიდი ხანი არ არის, რაც ჩვენი ქვეყნის ჯანმრთელობის დაცვის სისტემა პალიატიურ მზრუნველობასაც მოიცავს. რა არის პალიატიური მზრუნველობა? საქართველოს კანონმდებლობაში პალიატიური მზრუნველობა შემდეგნაირადაა განმარტებული: „აქტიური, მრავალპროფილური მზრუნველობა, რომლის უპირველესი ამოცანაა ტკივილისა და სხვა პათოლოგიური სიმპტომების მოხსნა, ავადმყოფთა სოციალური და ფსიქოლოგიური დახმარება, სულიერი თანადგომა. იგი ვრცელდება იმ პაციენტებზე, რომელთა დაავადება მკურნალობას აღარ ექვემდებარება; ასეთი მზრუნველობით შესაძლებელია ავადმყოფისა და მათი ოჯახების ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება“.

ჯანმრთელობის მიხედვით ქვეყნის მოსახლეობა სამ ჯგუფად იყოფა: ჯანმრთელები, განკურნებადი ავადმყოფები და ადამიანები, რომელთა განკურნებაც შეუძლებელია. აქედან გამომდინარე, ჯანდაცვის სისტემა სამი მიმართულებით ვითარდება: პრევენციული, სამკურნალო და პალიატიური. პალიატიური მზრუნველობა ქრონიკულად დაავადებულებისთვის, შიდასით, ძვალ-კუნთოვანი დაავადებებით, პარკინსონის და ა.შ. დაავადებებით შეპყრობილი ადამიანებისთვის არის გამიზნული.

„არ შეიძლება ადამიანი ბოლომდე არ იყოს საზოგადოების ღირსეული წევრი — ეს არის პალიატიური მზრუნველობის ფილოსოფია“ — მიაჩნია პროფესორ დიმიტრი კორძაიას, რომელსაც პალიატიური მზრუნველობის მნიშვნელობა ჯერ კიდევ წლების წინ ჰქონდა კარგად გააზრებული. მაშინ საქართველოში უკურნებელი სენით შეპყრობილი ადამიანებისა და მათი ოჯახების დახმარებაზე არავინ ფიქრობდა. დიმიტრი კორძაიამ კი სწორედ მაშინ საქართველოში პალიატიური მზრუნველობის საქართველოს ეროვნული ასოციაცია დააფუძნა. იგი შეიქმნა საქართველოში ამ მიმართულების ერთერთ ფუძემდებლადაც მივიჩნით.

მთელ მსოფლიოში პალიატიური მზრუნველობის და ჰოსპისის საერთაშორისო დღე 13 ოქტომბერს აღინიშნება. საქართველოშიც უკვე ტრადიციად იქცა ამ დღის აღნიშვნა და პალიატიური მზრუნველობის თემასთან დაკავშირებულ არაერთ პრობლემაზე მსჯელობა უკვე აქტიურად მიმდინარეობს.

პალიატიური მზრუნველობის მე-2 საერთაშორისო სიმპოზიუმი თსუ-ში

საქართველოში საერთაშორისო სტანდარტების დონეზე პალიატიური მზრუნველობის დამკვიდრების ხელშეწყობას მიეძღვნა „პალიატიური მზრუნველობის მე-2 საერთაშორისო სიმპოზიუმი“, რომელიც ექიმთა მსოფლიო ასოციაციის (ემა) გენერალური ასამბლეას ფარგლებში თბილისში 21-25 ოქტომბერს გაიმართა. სიმპოზიუმს, რომელიც შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსდა, 22 ოქტომბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა უმასპინძლა.

სიმპოზიუმზე პალიატიური მზრუნველობის სერვისების განვითარებაზე, საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებასა და საქართველოს წინაშე მდგარი გამოწვევების შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავებაზე მსჯელობდნენ მსოფლიოს წამყვანი ექსპერტები, დარგის ფუძემდებლები და სპეციალისტები.

სიმპოზიუმის გახსნას ესწრებოდნენ: პალიატიური მზრუნველობის საქართველოს ეროვნული ასოციაციის გამგებლის თავმჯდომარე, თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის დეკანი, პროფესორი დიმიტრი კორძაია, თსუ-ის ალექსანდრე ნათიშვილის მორფოლოგიის ინსტიტუტის გერონტოლოგიისა და პალიატიური მზრუნველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, მედიცინის დოქტორი სიმონ დალაქიშვილი, ამავე დეპარტამენტის მთავარი მეცნიერთანამშრომელი, მედიცინის დოქტორი ელენე ჯანბერიძე, პალიატიური მზრუნველობის საერთაშორისო ექსპერტი, ონკოლოგი, პროფესორი თამარ რუსხა-

ძე, საქართველოს ექიმთა ასოციაციის თავმჯდომარე, პროფესორი გია ლობჯანიძე, აჭარის პალიატიური მზრუნველობის სამსახურის ხელმძღვანელი, ონკო-ქირურგი, მედიცინის დოქტორი მემედ ჭინჭარაძე და სხვები.

თემატიკა, რომელსაც მეცნიერთა მოხსენებები შეეხებოდა, მოიცავდა პალიატიური მზრუნველობის ფილოსოფიას და მნიშვნელობას, ძნელად მართვად ტკივილთან დაკავშირებულ პრობლემებს, ბავშვთა პალიატიურ მზრუნველობას, ავადმყოფთა უფლებებს, ამ დარგში სამედიცინო პერსონალის დახელოვნებას, განათლებას, დარგის განვითარებისთვის შემუშავებულ რეკომენდაციებს, სახელმწიფო პოლიტიკის განსაზღვრას სისტემის მიმართ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებს.

„2000 წლიდან დღემდე, საქართველოში პალიატიური მზრუნველობის შექმნის გზაზე მიღწეული გარკვეული წარმატებების მიუხედავად, ხელმიუწვდომელია თუნდაც საბაზისო პალიატიური მზრუნველობა (ტკივილის და სხვა სიმპტომთა ადეკვატური მართვა) მისი საჭიროების მქონე პირთა დიდი ნაწილისათვის, რაც არა მარტო სამედიცინო-ჯანდაცვითი, არამედ ეთიკური და ადამიანთა უფლებების სფეროს პრობლემაა. ეს, ერთი მხრივ, ასახავს პალიატიური მზრუნველობის თაობაზე ინფორმირებულობის, ასევე, პროფესიული განათლების დეფიციტს, ხოლო, მეორე მხრივ, შესაბამისი პოლიტიკური ნების დეფიციტს ან პალიატიური მზრუნველობის მნიშვნელობის არასწორ გააზრებას — შესაბამისი მიმართულებების მესვეურების (გადაწყვეტილების მიმღებების) მიერ. ეს სისტემა, სამწუხაროდ, ჩვენთან არ არის კარგად განვითარებული. 20 წელია სხვადასხვა ორგანიზაციები ვცდილობთ, რომ ეს სამსახური ჩვენს ქვეყანაში საერთაშორისო სტანდარტს გაუტოლდეს და მთელი ქვეყნის საზოგადოება მოვიცვათ, მაგრამ, ჯერჯერობით, მიზანს ვერ მივაღწიეთ“, — აღნიშნა პროფესორმა დიმიტრი კორძაიამ, რომელიც სხდომას თავმჯდომარეობდა.

როგორც გაირკვა, დიდ ბრიტანეთში ამ დარგის დასაფინანსებლად 25 მილიონი ფუნტი სტერლინგია გამოყოფილი, საიდანაც 12 მილიონი კერძო დაფინანსებიდან მოდის, ხოლო 9 მილიონი სახელმწიფოსგან. „ხედავთ, რამხელა დისპროპორციაა და ეს მაშინ, როცა დიდი ბრიტანეთი ნიმუშია პალიატიური მზრუნველობის წარმატებული სისტემის მოწყობის. ამ მიმართულებით აუცილებელია ჩვენი ძალისხმევების მიმართვა“, — განაცხადა პროფესორმა დიმიტრი კორძაიამ, რომელმაც პალიატიური მზრუნველობის დაფინანსების საკითხის გადაწყვეტა ერთერთ აქტუალურ პრობლემად გამოყო.

„პოსტსაბჭოთა სივრცეში, ბალტიისპირეთის შემდეგ, საქართველო პირველი იყო, სადაც პალიატიური მზრუნველობის სერვისის ჩამოყალიბება დაიწყო. ბევრი ვიმუშავეთ ამ მიმართულებით, ბევრ წარმატებას მივაღწიეთ და უცხოელი კოლეგების ცოდნის გა-

ზიარებით შევძელით, რომ 2004 წელს ქართველ პაციენტებს ამ სერვისის პირველად სარგებლობის საშუალება მივეცით. ამავე წლიდან დაიწყო როგორც სტაციონარული, ისე ბინაზე მომსახურეობაც. 2005 წლიდან 2012 წლამდე ამ სერვისით, გარკვეულწილად, დაიფარა საქართველოს 5 რეგიონი. ამ პერიოდში საზოგადოების ცნობადობა აღნიშნული სერვისის მიმართ საკმაოდ ამაღლდა. სამწუხაროდ, სტაციონარულში ეს სერვისი ხარისხით ვერ დაიკვევნის... ამ მიმართულების განვითარებას განათლება, კეთილი ნება, პოლიტიკური და ფინანსური მხარდაჭერა სჭირდება, რათა მომსახურების ხარისხმა საერთაშორისო სტანდარტები დააკმაყოფილოს. საჭიროა საზოგადოების, მოხალისეების ჩართვა, ფსიქოლოგების, სოციოლოგების კოორდინალური მუშაობა და მულტიდისციპლინარული გუნდის არსებობა. ყველამ ერთად უნდა იზრუნოს, რომ პაციენტმა სიცოცხლის უკანასკნელი წუთები მშვიდად გაატაროს“, — განაცხადა პროფესორმა თამარ რუსხაძემ.

საქართველოს ექიმთა ასოციაციის თავმჯდომარის გია ლობჯანიძის აზრით, პალიატიური მზრუნველობის სერვისების სრულყოფის მიზნით აუცილებელია მთელი რიგი საკითხების საკანონმდებლო დონეზე გადაწყვეტა და ეთიკის ნორმების განსაზღვრა, რაზეც უცხოელი ექსპერტების მიერ სიმპოზიუმზე შემუშავებული რეკომენდაციებიც მიუთითებენ. „საქართველოში გაიხსნა მსოფლიო ექიმთა ასოციაციის გენერალური ასამბლეა, სადაც 100-ზე მეტი ქვეყნის ექიმი და 300-ზე მეტი დელაგატი იღებს მონაწილეობას. საქართველო გახდა აღმოსავლეთ ევროპაში პირველი სახელმწიფო, რომელიც ასეთ მნიშვნელოვან ღონისძიებას მასპინძლობს. ამ ასამბლეას ერთი კარგი ტრადიცია აქვს: მისი მსვლელობის პერიოდში ერთი დღე დათმობილი აქვს სამეცნიერო სესიას. მიმდინარე წლის სესიის თემად სწორედ პალიატიური მზრუნველობა შეირჩა. ამ სესიის მომზადებაში საქართველოს ექიმთა ასოციაციასთან ერთად აქტიურად ჩაერთო საქართველოს პალიატიური მზრუნვის ასოციაცია და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.“

როგორც მოგესხენებათ, პალიატიური მზრუნველობის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სერვისის განვითარება საქართველოში 2000 წლის დასაწყისიდან დაიწყო. ბევრი რამ გაკეთდა, ბევრი გასაკეთებელია. დღეს აქ ჩამოსული არიან მსოფლიოში წამყვანი ექსპერტები, რომლებიც უნიკალურ ლექცია-სემინარებს ჩაატარებენ და ქართველ კოლეგებს თავიანთ გამოცდილებას გაუზიარებენ. დარგის შემდგომი განვითარებისთვის საინიციატივო პაკეტიც შეამუშავებელი და რა რეზოლუციებსაც მივიღებთ, აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ ის უნდა გაითვალისწინოს და შეასრუ-

20 წელია სხვადასხვა ორგანიზაციები ვცდილობთ, რომ ეს სამსახური ჩვენს ქვეყანაში საერთაშორისო სტანდარტს გაუტოლდეს და მთელი ქვეყნის საზოგადოება მოვიცვათ, მაგრამ, ჯერჯერობით, მიზანს ვერ მივაღწიეთ!

რა ხელშეწყობა აქვს პალიატიურ მზრუნველობას საქართველოში?

სიმპოზიუმს თსუ-მ უმასპინძლა

მე-3 გვ-დან

ლოს“, — აღნიშნა პროფესორმა გია ლობჯანიძემ.

სიმპოზიუმზე საერთაშორისო რანგის ექსპერტებისა და სპეციალისტებისათვის მეტნაკლებად ცნობილი აღმოჩნდა საქართველოში ამ დარგის მდგომარეობა, რაც მათ მოხსენებებშიც გაცხადდა. ოქსფორდის პალიატიური ზრუნვის საერთაშორისო ცენტრის წარმომადგენელმა რობერტ ტვაიკროსმა თავის მოხსენებაში — „პალიატიური მზრუნველობა: რა, ვინ, სად და როგორ?“ — ყურადღება გაამახვილა პალიატიური მზრუნველობის მნიშვნელობაზე, პრაქტიკაში სხვადასხვა ტიპის ტკივილის მართვის თავისებურებებზე. „ტკივილი უნდა შეფასდეს, როგორც სომატო-ფსიქოლოგიური ფენომენი; ყურადღებით უნდა გამოვიკვლიოთ მისი მიზეზები. შესაძლებლობის შემთხვევაში, ერთობლივად უნდა იქნას გამოყენებული მედიკამენტოზური (საჭირო ნაწილები, საჭირო დოზებით და საჭირო ინტერვალებით) და არამედიკამენტოზური მკურნალობა“, — აღნიშნა პროფესორმა რობერტ ტვაიკროსმა, რომელმაც ავადმყოფების ისტორიების კვლევების საფუძველზე ტკივილის სხვადასხვა სახეობის მართვისთვის შესაბამისი რჩევები და რეკომენდაციები წარმოადგინა.

სიმპოზიუმის გახსნისას კიდევ ერთმა უცხოელმა მეცნიერმა ჰავეიერ ბატი-სტემ (director of WHO Collaborating Center for palliative Care Public Health Programs Barcelona, Chair of Palliative Care, University of Vic Spain) წაიკითხა მოხსენება, რომელიც კატალონიაში პალიატიური მზრუნველობის სერვისის დაფუძნებასა და განვითარებას შეეხებოდა. მან ასევე ისაუბრა იმაზე, თუ როგორ შეიძლება კატალონიური პალიატიური მკურნალობის მოდელის მაგალითზე პალიატიური მზრუნველობის ქართული მოდელის განვითარება და სრულყოფა.

რას შეუწყობს ხელს საუნივერსიტეტო რეკომენდაციები

თსუ-ის რექტორის მოადგილემ, პროფესორმა ნინო ოკრიბელაშვილმა სიმპოზიუმზე გამომსვლელთა მოხსენებები და ძირითადი აქცენტები შეაჯამა და აღნიშნა, რომ პალიატიური მზრუნველობის ერთ-ერთი ფუძემდებლის, თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის დეკანის დიმიტრი კორძაიას ხელმძღვანელობით უნივერსიტეტში გამართული ღონისძიება დიდ სტიმულს მისცემს პალიატიური ზრუნვის სერვისების განვითარებას საქართველოში. „საბედნიეროდ, მსგავსად მრავალი სხვა ქვეყნისა, ჩვენშიც დაიწყო პალიატიური მზრუნველობის განვითარება და, ერთი შეხედვით, „უიმედო“ პაციენტებსაც იმედი გაუჩნდათ — ტკივილის და სხვა მტანჯველი სიმპტომების შემსუბუქებისა. დღეს პაციენტებისათვის გარკვეულ ფარგლებში უკვე ხელმისაწვდომია პალიატიური მზრუნველობა როგორც ბინაზე მოვლის, ისე სტაციონარში (საავადმყოფოში) განუხლები სამედიცინო მომსახურების სახით, რომელიც სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული პროგრამების ფარგლებში ტარდება.

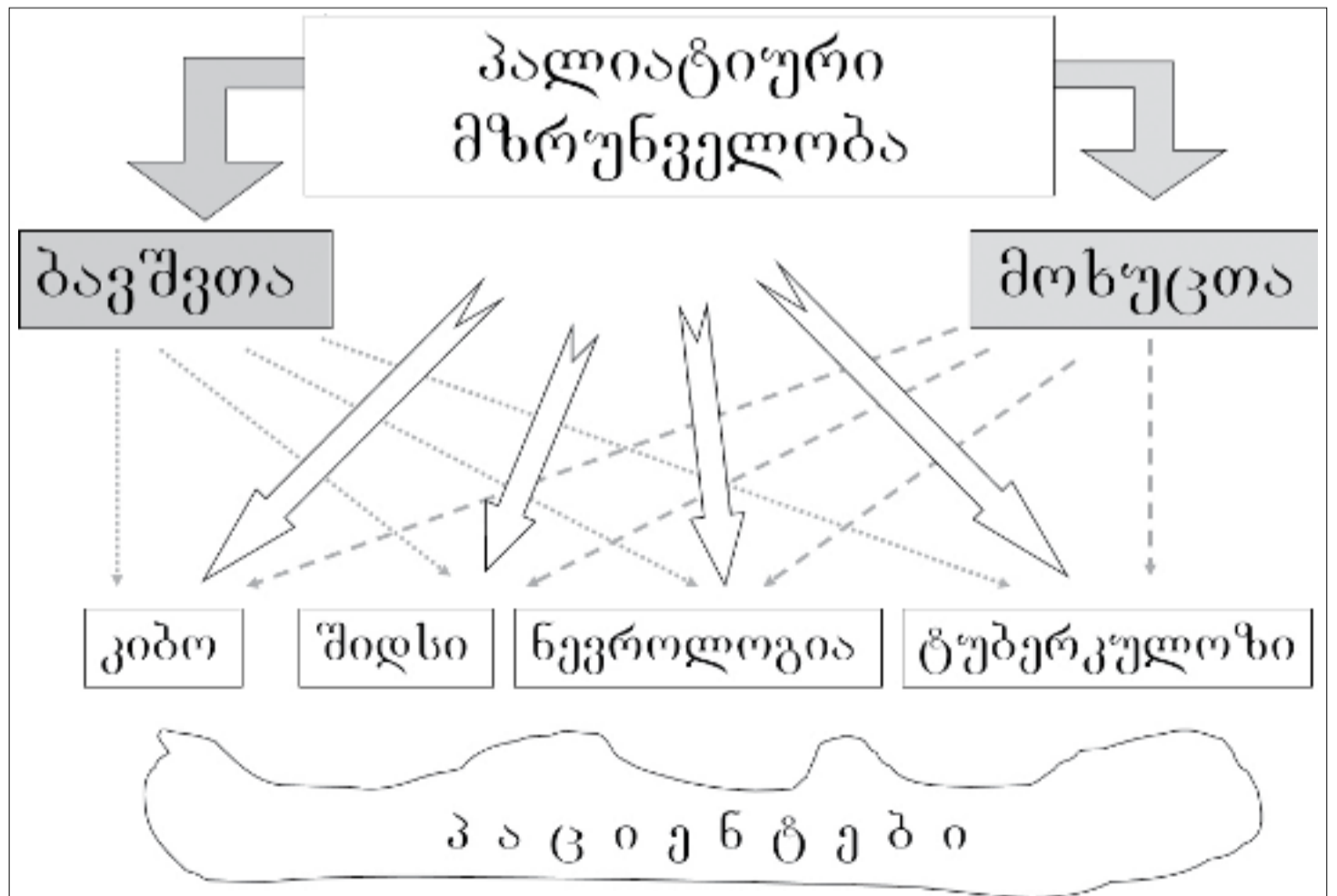
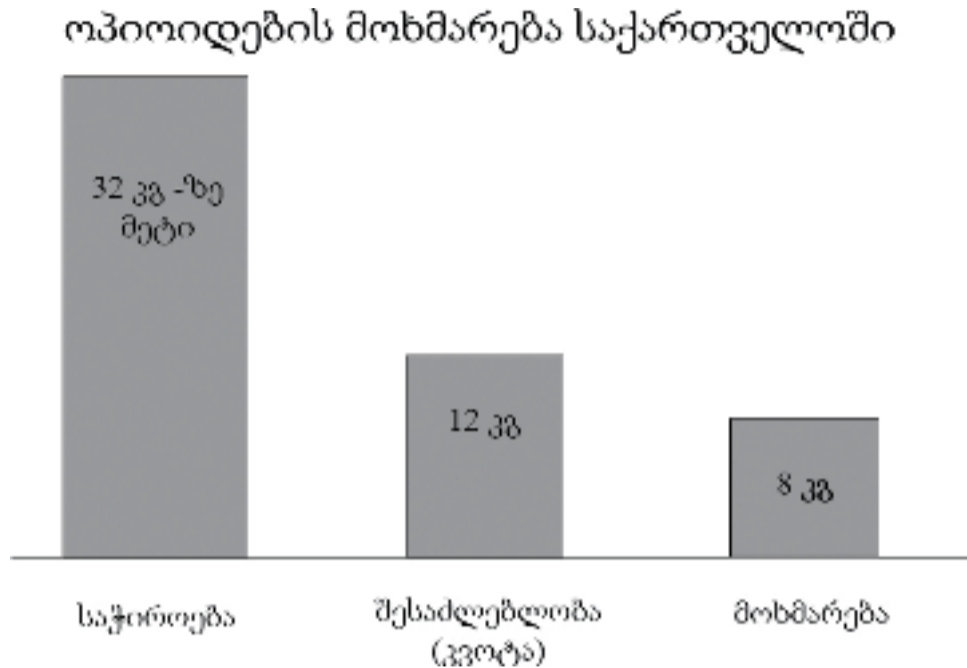
პალიატიური ზრუნვის დროს, ასევე, მნიშვნელოვანია ადამიანის უფლებების დაცვა, ადამიანზე ორიენტირებული პროგრამების განვითარება, მისი უზრუნველყოფა არა მარტო ტკივილგამაყუჩებლებით, არამედ ფსიქოსოციალური კეთილდღეობითაც. მიმაჩნია, რომ სიმპოზიუმი ბევრ საჭირო ინფორმა-

ციას მოგვცემს, რომელიც ხელს შეუწყობს პალიატიური ზრუნვის სერვისების განვითარებას საქართველოში. მოხარული ვარ, რომ ასეთი წარმომადგენლობითი ღონისძიების ერთ-ერთი ორგანიზატორი დღეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტი და მისი დეკანი“, — განაცხადა პროფესორმა ნინო ოკრიბელაშვილმა.

სიმპოზიუმის გახსნის დასასრულს, პროფესორმა დიმიტრი კორძაიამ მადლობა გადაუხადა ქართველ და უცხო-

ელ კოლეგებს ღონისძიებაში მონაწილეობისთვის და აღნიშნა, რომ „სიმპოზიუმის „საუნივერსიტეტო რეკომენდაციები“ ხელს შეუწყობს პალიატიური მზრუნველობის როგორც დიპლომადელი, ისე დიპლომის შემდგომი საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარებას და დარგში სამეცნიერო კვლევების სწორად დაგეგმვა-წარმართვას, მათ შორის, სადოქტორო თუ სამაგისტრო პროგრამების ფარგლებში. სიმპოზიუმის მასალები გავრცელდება თსუ-ის ვებ-გვერდისა და პალიატიური მზრუნველობის პროფესიული ელექტრონული ქსელების საშუალებით: ისინი განთავსდება „კოსპისის და პალიატიური მზრუნველობის საერთაშორისო ასოციაციის“ და „პალიატიური მზრუნველობის ევროპული ასოციაციის“ ვებ-გვერდებზე. სიმპოზიუმის მოხსენებათა აბსტრაქტები და რეკომენდაციები გამოქვეყნდება თსუ-ის ინგლისურენოვან სამეცნიერო ჟურნალში „Translational and Clinical Medicine“, Georgian Medical Journal“, რომელიც ინდექსირებულია „Google Scholar“-ში.

სიმპოზიუმის მუშაობის დროს გამოიკვეთა, რომ პალიატიური მზრუნველობის საკითხი საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ერთ-ერთი გადაუჭრელი პრობლემა საქართველოში. თუ გადავხედავთ სტატისტიკას, სიკვდილიანობის მაჩვენებელი საგანგაშოა — ათასობით ადამიანი საჭიროებს პალიატიურ მზრუნველობას. დღეისათვის არსებობს ხელმისაწვდომი და მეცნიერულად დასაბუთებული მკურნალობის საშუალებები ტკივილის მართვისათვის და, ამდენად, არაეთიკურია იმ შესაძლებლობების გამოყენებლობა, რასაც პალიატიური მზრუნველობა იძლევა აღნიშნული კატეგორიის პაციენტებისა და მათი ოჯახის წევრების ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებისათვის. ხელმისაწვდომი და მაღალი ხარისხის პალიატიური მზრუნველობის სერვისით სარგებლობა გარანტირებული იქნება მაშინ, როცა ქვეყნის მმართველი ორგანოები სიმპოზიუმზე გამოთქმულ მოსაზრებებსა და რეკომენდაციებს გაითვალისწინებენ და სისტემას უფრო სრულყოფილს და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისს გახდიან.

თამარ გაგოშიძე: აღრეული განათლების სპეციალისტის მოსაზრებები საბაკალავრო პროგრამის შეფასებას კავშირით

მეორე აღრეული დიპლომის განსხვავებული და ახალი გეგმები

ნატო ობოლაძე

თსუ-ის ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერების ფაკულტეტმა პროფესორ თამარ გაგოშიძეს ნდობა კიდევ ერთხელ ერთმანეთს გამოუცხადა და დეკანად მეორე ვადით აირჩია. ფსიქოლოგიისა და განათლების მიმართულება ცალკე ფაკულტეტად 2014 წელს ჩამოყალიბდა. მას შემდეგ რამდენიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდა, მათ შორის, თსუ-ის III კორპუსის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, დაიწყო საერთაშორისო რეფერირებადი სამეცნიერო-კვლევითი „ქართული ფსიქოლოგიური ჟურნალის“ გამოცემა, ამოქმედდა სტუდენტური კონსულტირების ცენტრი, სადაც სტუდენტები ფსიქოლოგიურ მომსახურებას იღებენ და, ასევე, პრაქტიკულ სწავლებასაც გადიან.

რას გეგმავს დეკანი ამჯერად? პროფესორმა თამარ გაგოშიძემ ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის განვითარების ხედვა გაგვაცნო.

— ქალბატონო თამარ, წინ კიდევ 4 წელია, ფაკულტეტზე რა სახის ცვლილებებს გეგმავთ, რა არის თქვენი სამუშაო კონცეფციის მთავარი პრიორიტეტი?

— პირველ რიგში, მინდა მადლობა ვუთხრა ფაკულტეტს, რომ კიდევ ერთხელ გამომიცხადა ნდობა. რაც შეეხება სამომავლო გეგმებს, ის ჩემს ძველ კონცეფციასთან შედარებით განსხვავებულია, რადგან მასწავლებელი ყალიბდებოდა და, სასწავლო-კვლევითი მიმართულების გარდა, ბევრი ინფრასტრუქტურული და მატერიალური საკითხი იყო მოსაგვარებელი. ამ ეტაპზე პრიორიტეტები ცოტა განსხვავებულია. უპირველესი მიზანია სწავლა-სწავლების ხარისხის გაუმჯობესება. კონკურენცია მზარდია, ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა ბევრ უმაღლეს სასწავლებელში ამოქმედდა და ვალდებულები ვართ, განვითარებაზე მუდმივად ვიზრუნოთ. სწავლების ხარისხის გაუმჯობესებაში ახალი ტექნოლოგიების დანერგვას ვგულისხმობ, ვცდილობ, რომ ჩვენს ფაკულტეტზე სწავლების ელექტრონული საშუალებების გამოყენება დაიწყო. მეორე მნიშვნელოვანი სტრატეგია კომერციალიზაციაა. ჩვენს ფაკულტეტს ამის დიდი ინტელექტუალური რესურსი გააჩნია. ჩვენი ფაკულტეტისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია განათლების მეცნიერებების განვითარება, რადგან დღეს განსაკუთრებული გამოწვევის წინაშეა მასწავლებლის მომზადება. ჩემი ერთ-ერთი მიზანი, რომელიც აუცილებლად უნდა განვახორციელოთ ფაკულტეტზე, არის ადრეული განათლების სპეციალისტის მოსამზადებელი საბაკალავრო პროგრამის შემუშავება. ასეთი პროგრამები არ არის საქართველოში, არადა საბაკალავრო ბალის კვალიფიციურ პედაგოგზეა დიდწილად დამოკიდებული მომავალი პიროვნების ჩამოყალიბება.

— კომერციალიზაციის განხორციელებას რა სახის პროექტებით გეგმავთ?

— ჩვენ კარგი სპეციალისტები გვყავს განათლების ფსიქოლოგიაში, ბავშვის ფსიქოლოგიაში, რომლებიც სწავლა-სწავლების მეთოდების კუთხით სკოლის პედაგოგებს კვალიფიკაციის ამაღლებაში დაეხმარებიან, ასევე ინკლუზიური განათლების, შრომისა და ორგანიზაციის ფსიქოლოგიის, პოზიტიური ფსიქოლოგიის

ვცდილობ, რომ ჩვენს ფაკულტეტზე სწავლების ხარისხის გაუმჯობესება. ჩვენს ფაკულტეტს ეკონომიკურ მდგრადობა-განვითარებას შეუწყობს ხელს.

მესამე მნიშვნელოვანი მიზანია ჩვენი საქმიანობის ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა. ვცდილობ, ჩვენს პროფესურას ხელი შევუწყოთ საერთაშორისო პროექტებში ჩართვის მხრივ. ახლახანს მოვიგეთ „ერაზმუს+“-ის დიდი გრანტი, რომლის ფარგლებშიც მომავალი და უკვე მოქმედი მასწავლებლებისთვის ინკლუზიური განათლების მოდულის შემუშავება იგეგმება. ასეთი სახით პროექტების კარგი პარტნიორებთან კომუნიკაციის კარგი საშუალება და წინაპირობაა მომდევნო ერთობლივი პროექტების განსახორციელებლად, რადგან, ზოგადად, კვლევითი გრანტების მოძიება ბევრად რთულია.

— საქართველო ახლახან განვერიანდა ევროკავშირის ორგანიზაცია EURAXESS-ში, რაც ქართველი მეცნიერებისთვის მასშტაბურ საერთაშორისო კონკურსებსა და პროექტებში ჩართვის ახალი საშუალებაა...

— ჩვენი მთავარი მიზანია ასეთი დაფინანსების წყაროების ძიება. ფაკულტეტის სამეცნიერო სამსახური აქტიურად არის ჩართული ინფორმაციის მოძიება-გავრცელებაში. თუმცა, რესურსი არ გვყოფნის, რომ პროფესორებს საგრანტო განაცხადის დაწერაში დავეხმაროთ, რაც მარტივი საქმე არ გახლავთ. ამ მიმართულებით სერიოზულ ცვლილებებს განვახორციელებთ. ჩვენი მიზანია შიდასაუნივერსიტეტო თუ საერთაშორისო დონეზე რესურსების მოძიებით კვლევითი პროცესის მაქსიმალური ხელშეწყობა.

— სწავლების ხარისხის გაზრდა გულისხმობს თანამედროვე სახელმძღვანელოებს — როგორც უცხოელი ავტორების ნაშრომების თარგმნას,

ასევე, ჩვენი მეცნიერების კვლევებზე დაყრდნობით შედგენილ სასწავლო დანიშნულების წიგნების გამოცემას. ამ მიმართულებით რას გეგმავთ?

— ბუნებრივია, საბაკალავრო დონეზე ვალდებულები ვართ, რომ ჩვენი სტუდენტები ქართულენოვანი ლიტერატურით მოვამარაგოთ. თუმცა, ეს მარტივი პროცესი არ არის — დიდი ფინანსური რესურსია საჭირო, რომ სპეციალისტებს ათარგმნინო და გამოსცე უცხოენოვანი სახელმძღვანელოები. მიუხედავად ამისა, მოვახერხეთ და ვთარგმნეთ ორი წიგნი, ერთი ახლა გამოვა — განვითარების ფსიქოლოგიაში, მეორე გამოცემის პროცესშია — ექსპერიმენტული ფსიქოლოგია. რიგგარეშე ვიყენებთ ცნობილ სახელმძღვანელოებს კოგნიტურ ფსიქოლოგიაში, სოციალურ ფსიქოლოგიაში. ჩემი გამოცდილებიდან გამომდინარე ვფიქრობ, რომ ბევრად ეფექტური იქნება ჩვენი პროფესორის მიერ სახელმძღვანელოების გამოცემა, სადაც ამა თუ იმ კონკრეტული მიმართულებით მათი ცოდნა, თანამედროვე მიდგომები და თეორიები იქნება მოცემული.

— საზოგადოებას აქტიურად აწვდით ინფორმაციას თანამედროვე ფსიქოლოგიური პრობლემების, გამოწვევების შესახებ. სთავაზობთ რჩევებს და საუბრობთ ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის მნიშვნელობაზე... როგორია ახლა საზოგადოების დამოკიდებულება ამ საკითხის მიმართ? თქვენ აზრით, რამდენად გაიზარდა მოთხოვნა ფსიქოლოგიის დარგის სპეციალისტებზე?

— საჯარო სკოლებში სპეციალური განათლების მასწავლებლის კადრებზეა მოთხოვნა, რომელსაც, ძირითადად, ფსიქოლოგები აკომპლექტებენ. ჩვენ მიერ მოგებული გრანტის ფარგლებში მუშაობას სწორედ ამ მიმართულებით გეგმავთ — ვაპირებთ მასწავლებლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მოსწავლეებისთვის სწავლების მეთოდებში მოვამზადოთ. მოთხოვნა ნამდვილად დიდია, მინოდება — მცირე, რადგან შესაძლებლობებში შეზღუდულები ვართ. სკოლებში ასევე დიდია ფსიქოლოგის მოთხოვნა, უბრალოდ ამ ეტაპზე სკოლის ფსიქოლოგის სტატუსი განსაზღვრული არ არის. ამ მიმართულებით ჩვენი ფაკულტეტი აქტიურებს, ვგეგმავთ სხვა უნივერსიტეტების ფსიქოლოგებსაც დავუკავშირდეთ და ერთობლივად შევიმუშაოთ საკვალიფიკაციო მოთხოვნები. საზოგადოებაში ფსიქოლოგიურ მომსახურებაზე მოთხოვნა გაიზარდა, დამოკიდებულება პოზიტიურია — ფიქრობენ, რომ ფსიქოლოგი არის ადამიანი, რომელიც დაეხმარება, მხარს დამიჭერს კონკრეტული საკითხების გადაჭრისას. ჩემი საჯარო აქტივობა სწორედ აქეთ არის მიმართული, რომ საზოგადოება დაფიქრდეს თავის ფსიქოლოგიურ მდგომარეობაზე, იპოვოს პრობლემა და გამოსავალი. ასევე, ჩემი მიზანია ფსიქოლოგიის, როგორც მეცნიერებისა და პროფესიის, პოპულარიზაცია.

— შევხვობთ ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასაც... იგეგმებოდა თსუ-ის III კორპუსის ეზოს კეთილმოწყობაც...

— გარკვეული ბიუროკრატიული ბარიერების გამო ეს საკითხი აქამდე ვერ მოგვარდა, თუმცა აუცილებლად გაკეთდება შემოსასვლელი კიბე, პანდუსი და ფაკულტეტის დონაციით ეზო გამწვანდება. ასევე, ვაპირებთ III კორპუსში სტუდენტებისთვის რეკრეაციული ზონების მოწყობას, სადაც ახალგაზრდები თავისუფალ დროს კომფორტულ გარემოში გაატარებენ.

ტსუ-ის ლექსიკოგრაფიის ცენტრი ლექსიკოგრაფიის ევროპული სამაგისტრო პროგრამის ხონსორციუმის სრული წევრი გახდება

- როგორია ლექსიკოგრაფიის მომავალი?
- რამდენად მართებულია მოსაზრება, რომ ტრადიციული ლექსიკონები შეიქმნება საჭირო აღარ იყოს მომავალში?
- რამდენად მართებულია მოსაზრება, რომ ლექსიკონები და ლექსიკოგრაფიული მონაცემთა ბაზები მხოლოდ სხვადასხვა მთარგმნელობით თუ საგანმანათლებლო აპლიკაციებში უნდა იყოს ინტეგრირებული?
- როგორ უნდა გააცნობირონ ლექსიკოგრაფიამ სრულად ის მოთხოვნები, რომელთაც „დიგიტალიზებული“ ახალგაზრდა თაობა აყენებს?
- რა უნდა გაკეთდეს იმისათვის, რომ ლექსიკოგრაფიული და ბუნებრივი ენის დამუშავების (NLP) სფეროები ერთმანეთს დაუახლოვდეს ორივე დარგის სასიკეთოდ?

ეს იყო კითხვები, რომელზეც მსოფლიოს ათი ქვეყნის ლექსიკოგრაფები მსჯელობდნენ მიმდინარე წლის 8-10 ოქტომბერს თსუ-ში გამართულ სამეცნიერო კონფერენციაზე. კონფერენცია დასრულდა დისკუსიით მრგვალ მაგიდასთან თემაზე: „ლექსიკოგრაფია გზის გასაყართან“.

ლექსიკოგრაფიის ევროპული სამაგისტრო პროგრამის კონსორციუმში სულ რაღაც ათიოდე წლის წინ შეიქმნა რვა ევროპული უნივერსიტეტის მიერ და სწორედ მის ფარგლებში შემუშავდა უნიკალური სამაგისტრო პროგრამა (EMLex – European Master in Lexicography, Erasmus Mundus), რომელიც წარმატებით ასწავლის ლექსიკოგრაფიის სტუდენტთა საერთაშორისო კონტინგენტს და გასცემს ერთობლივ დიპლომს რვა უნივერსიტეტის რექტორების ხელმოწერით.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ლექსიკოგრაფიული ცენტრი კონსორციუმის ასოცირებული წევრი 2017

წელს გახდა და მას შემდეგ არის ჩართული სწავლების პროცესში. პროგრამაზე უკვე სწავლობს ქართველი სტუდენტი სრული ევროპული დაფინანსებით.

„ლექსიკოგრაფია უაღრესად ინტერდისციპლინური დარგია. ამ პროგრამის სწავლების პროცესში ჩართულნი არიან სხვადასხვა მიმართულების პროფესორები, რომლებიც ზრდიან ლექსიკოგრაფთა ახალ თაობას; თაობას, რომელმაც იცის როგორც ლინგვისტიკური თეორიები, ისე კორპუსული ლინგვისტიკა, ბუნებრივი ენის დამუშავება, თანამედროვე ენობრივი ტექნოლოგიები. სწორედ ამ თაობამ უნდა მიიღოს გამოწვევა, რომელსაც თანამედროვე ტექნოლოგიური ეპოქა უყენებს ჩვენს დარგს. სასიხარულოა, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ლექსიკოგრაფიის ცენტრი უკვე არის ამ კონსორციუმის ასოცირებული წევრი და ახლა რვავე უნივერსიტეტის წარმომადგენლებს მასპინძლობს. ის, რომ ჩვენს უნივერსიტეტში ჩატარდა კონ-

სორციუმის შეხვედრა და სამეცნიერო კონფერენცია, მეტყველებს იმაზე, რომ მათ ჩვენში დაინახეს ღირსეული პარტნიორი“, — აღნიშნა ჩვენთან საუბარში თსუ-ის ლექსიკოგრაფიის ცენტრის ხელმძღვანელმა, ევროპული სამაგისტრო პროგრამის კონსორციუმის შეხვედრისა და კონფერენციის ორგანიზატორმა, პროფესორმა თინათინ მარგალიტაძემ.

კოლოკვიუმის სამუშაო შეხვედრას ესწრებოდა თსუ-ის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, პროფესორი ირმა გრძელიძე, რომელიც გაეცნო კონსორციუმის ხარისხის უზრუნველყოფისა და კურიკულუმის განვითარების კომიტეტების ანგარიშების განხილვას. მან განაცხადა, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის

მხრიდან ლექსიკოგრაფიის ევროპული სამაგისტრო პროგრამის ამუშავება სრული მხარდაჭერა ექნება.

უნივერსიტეტში გამართულ შეხვედრაში მონაწილეობდნენ ლექსიკოგრაფები საფრანგეთიდან, იტალიიდან, პოლონეთიდან, ესპანეთიდან, პორტუგალიიდან, გერმანიიდან, ავსტრიიდან, დანიიდან, უნგრეთიდან, სამხრეთ აფრიკიდან.

უახლოეს მომავალში ლექსიკოგრაფიის ევროპული სამაგისტრო პროგრამის კონსორციუმის სრული წევრი თსუ-ის ლექსიკოგრაფიის ცენტრიც გახდება.

მომზადდა მაია ტორაძემ

უახლოეს მომავალში როგორი საქართველოშიც გამოჩნდება მსოფლიოს წამყვანი ქირურგები საქართველოში

ნაბო გოლოვაძე

150-მდე წარმატებული ექიმი 11 ქვეყნიდან — ბათუმში საერთაშორისო კლინიკური კონფერენცია გაიმართა. მსოფლიოს წამყვანი სპეციალისტებმა დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თანამედროვე მიდგომების შესახებ იმსჯელეს. მედიკოსებმა ზოგადი, თორაკალური, ლაპარასკოპიული და სისხლძარღვთა ქირურგიის, უროლოგიის, ონკოლოგიის, გინეკოლოგიის, ინტერვენციული რადიოლოგიის, კარდიოლოგიისა და გასტროენტეროლოგიის აქტიური საკითხები განიხილეს. კლინიკური კონფერენცია 2 დღის განმავლობაში გრძელდებოდა და ორგანიზება საქართველოს ექიმთა ასოციაციამ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის უნივერსიტეტმა და ბათუმის მერიამ გაუწია. კონფერენციის თანათავმჯდომარე და სამეცნიერო ხელმძღვანელი გახლდათ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქირურგიის კათედრის ხელმძღვანელი, პროფესორი მერაბ კილაძე. მისი თქმით: „ასეთი სახის პროექტები ახალგაზრდა ექიმებისთვის გამოცდილების გაზიარების და ახალი კონტაქტების დამყარების შესანიშნავი საშუალებაა“.

კლინიკურ კონფერენციას „დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის თანამედროვე მიდგომები“ მსოფლიოში აღიარებული ქირურგები მსურბობდნენ: ისრაელის ექიმთა ასოციაციის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, პროფესორი ჰანოშ კა-შტანი, სამხრეთ კორეელი ქირურგი ჰო-სეონგ ჰანი, ისრაელიდან პროფესორი მერაბ სარელი, ელი კაკიაშვილი, დიდი ბრიტანეთიდან ნადი ჰაკიმი, ისრაელიდან რობერტ ელიგერი და ა.შ.

პროფესორი ელი კაკიაშვილი ისრაელში რობოტო-ქირურგიის ერთ-ერთი საუკეთესო სპეციალისტია, რომელსაც სხვადასხვა ქვეყნებში (მათ შორის ამერიკა, ბრაზილია) საქვეყნო ოპერაციების ჩასატარებლად ხშირად იწვევენ; პროფეს-

ორი ნადი ჰაკიმი ცნობილია, როგორც ქირურგი, რომელმაც, დაახლოებით, 25 წლის წინ პირველად შეძლო გვამიდან ადამიანზე ხელის გადანერგვა; პროფესორმა ჰო-სეონგ ჰანმა დანერგა ღვიძლის ოპერაციის რამდენიმე მეთოდი, რომელიც მსოფლიოში უკვე აქტიურად გამოიყენება. სხვადასხვა დარგის ქართველმა ექიმებმა, რეზიდენტებმა და სტუდენტებმა მკურნალობისა და დიაგნოსტიკის სიახლეები სწორედ ამ სპეციალისტებისგან მიისმინეს.

„დღეს, როდესაც უწყვეტი სამედიცინო განათლება და უწყვეტი პროფესიული განვითარება ხარვეზებით მიმდინარეობს (განსაკუთრებით რეგიონის ექიმები ვერ ახერხებენ კვალიფიკაციის ამაღლებას), საქართველოს ექიმთა ასოციაციამ გადამწყვეტი, რომ ყოველწლიურად ჩაატაროს რამდენიმე მნიშვნელოვანი კონფერენცია, სადაც ცნობილი ექიმები თავის გამოცდილებას გაუზიარებენ ქართველ კოლეგებს. მისასალმებელია, რომ პრაქტიკაში დაინერგა ახალგაზრდა ექიმების საზღვარგარეთ სტაჟირების პროგრამით გაგზავნაც. მაგალითად, კორეელმა ქირურგმა ჰო-სეონგ ჰანმა ქართველი ქირურგი სეულში 6 თვით წაიყვანა. ასეთი სასწავლო ვიზიტების ფარგლებში ჩვენი ქირურგები დიდ გამოცდილებას იღებენ, მუშაობენ ცხოველებზე, სიმულაციურ ცენტრებში და ხელის განაწილის საშუალება ეძლევათ. სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ თავდაპირველად თავის ხელმძღვანელ უცხოელ ქირურგთან ერთად აკეთებენ

გია ლობჯანიძე

ოპერაციებს, შემდეგ უკვე — დამოუკიდებლად. ქართველი ქირურგები კვალიფიკაციის ასამაღლებლად ხშირად მიემგზავებიან ისრაელშიც, საქართველოში ერთობლივი კლინიკებიც არსებობს. აქ ორგანიზაცია — იზრდებიან პროფესიონალი ქირურგები და, საჭიროების შემთხვევაში, მძიმე პაციენტების გაგზავნაც ხდება.

საერთაშორისო კლინიკური კონფერენციის ჩატარების იდეა მე და პროფესორ მერაბ კილაძეს გვეკუთვნის. მიხედა, შემთხვევით ვისარგებლო და მხარდაჭერისთვის დიდი მადლობა ვუთხრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს გიორგი შარვაშიძეს, შოთა რუსთაველის სახელობის ბათუმის სახელმ-

წიფო უნივერსიტეტის რექტორს მერაბ ხალვაშს, ბათუმის მერიასა და საქართველოს ექიმთა ასოციაციას“, — განაცხადა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა, საქართველოს ექიმთა ასოციაციის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარემ, აღნიშნული კონფერენციის თანათავმჯდომარემ გია ლობჯანიძემ.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს სადაზღვევო სისტემა და, ზოგადად, ჯანდაცვის სფერო, ჯერჯერობით, რობოტული ქირურგიის დასაწინააღმდეგებ არ არის, საერთაშორისო კლინიკურ კონფერენციაზე ამ საკითხის შესახებაც იმსჯელეს.

„რობოტით ჩატარებული ქირურგიული მანიპულაციები გაცილებით ძვირია, თუმცა ვფიქრობ, რომ ქირურგიის განვითარება მიდის აქეთ და უახლოეს პერიოდში რობოტი საქართველოშიც გამოჩნდება“, — აღნიშნა გია ლობჯანიძემ.

საქართველოს ექიმთა ასოციაცია ქართველი ექიმების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით საერთაშორისო სამეცნიერო-კლინიკურ კონფერენციებსა და სემინარებს ბოლო რამდენიმე წელია სისტემატურად ატარებს.

საერთაშორისო კლინიკური კონფერენცია „დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თანამედროვე მეთოდები“ ბათუმში 18-20 სექტემბერს მიმდინარეობდა. კონფერენცია უკვე ტრადიციულ ხასიათს ატარებს. მსოფლიოს წამყვანი ქირურგები საქართველოში მომავალ წელსაც შეიკრიბებიან.

კონსტიტუციური სახელმწიფოს პასუხები გლობალურ საფრთხეებს

ნატო ობოლაძე

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საერთაშორისო კონფერენცია — „კონსტიტუციური სახელმწიფოს პასუხები გლობალურ საფრთხეებს“ — გაიმართა. სამეცნიერო ღონისძიებაში ქართველი, ესპანელი და იტალიელი მეცნიერები მონაწილეობდნენ, რომლებსაც ევროპის უმაღლეს სასწავლებლებსა და კვლევით ინსტიტუტებში მალალი აკადემიური და ადმინისტრაციული სოზიციები უკავიათ. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია — „კონსტიტუციური სახელმწიფოს პასუხები გლობალურ საფრთხეებს“ — კომბინირებული პროექტის „ევროპის უსაფრთხოება და თანამედროვე კონსტიტუციური სახელმწიფო (საქართველოს მაგალითი)“ ფარგლებში ჩატარდა, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა და თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტმა ერთობლივად განახორციელეს. პროექტს ორგანიზება და კოორდინაცია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორებმა ლელა ჯანაშვილმა და ირაკლი ბურდულმა გაუწიეს.

„პროექტი სეზონურ სკოლას — „ევროპის უსაფრთხოების ძირითადი მიმართულებები, არსებული საფრთხეები და გამოწვევები“ და დასკვნით საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციას — „კონსტიტუციური სახელმწიფოს პასუხები გლობალურ საფრთხეებს“ აერთიანებს. კომბინირებული ღონისძიების ფარგლებში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო უსაფრთხოების (როგორც სამართლებრივ, ასევე გლობალურ) საკითხებს ევროპულ და რეგიონულ დონეზე არსებული რისკების გათვალისწინებით. უსაფრთხოების თემის სამართლებრივ, სოციალურ-პოლიტიკურ და ისტორიულ ჭრილში განხილვამ სრულიად ახალი კუთხით წარმოაჩინა არსებული პრობლემა ქართული სახელმწიფოებრივი რეალობის გათვალისწინებით. ღონისძიების ფარგლებში განვიხილეთ უსაფრთხოების სამართლებრივი და გლობალური ასპექტები, ქართული სამართლებრივი სივრცის ინტეგრაცია, რეალობა და პერსპექტივები. ასევე, წარმოდგინდა იყო გლობალური უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებით მნიშვნელოვანი სამეცნიერო სიახლეები და არსებული გამოწვევები, რომელიც დასკვნით სამეცნიერო კონფერენციაზე შევაჯამეთ“, — განაცხადა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ორგანიზატორმა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორმა ლელა ჯანაშვილმა.

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციაზე მეცნიერებმა ისეთი

აქტუალური საკითხების შესახებ იმსჯელეს, როგორცაა გადაადგილების თავისუფლება, ემიგრანტების საკითხის რეგულირება ევროკავშირში, ოკუპაციისა და ქვეყნის ტერიტორიულ ორგანიზაციასთან დაკავშირებული პრობლემები, ენერგოუსაფრთხოება, ურთიერთობა კონსტიტუციასა და სისხლის სამართალს შორის და, ზოგადად, გლობალურ საფრთხეებთან ბრძოლის პროცესში ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების დაცვა.

„კონფერენციაზე ვისაუბრე ნაციონალურ უსაფრთხოებაზე, კანონის უზენაესობაზე და სამოქალაქო უფლებების მნიშვნელობაზე. მიმაჩნია, რომ ეს სამი იდეა ძალიან მნიშვნელოვანია იმისათვის, რომ კანონის უზენაესობის დაცვით სამართლებრივი გარემო შექმნათ. მნიშვნელოვანია, რომ როდესაც ვსაუბრობთ ნაციონალურ უსაფრთხოებაზე, გავითვალისწინოთ ადამიანის ღირსების პრინციპი, რადგან ამის გარეშე ნაციონალური უსაფრთხოება შეიძლება აბსტრაქტულ ცნებად იქცეს.“

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და ბარსელონას უნივერსიტეტს შორის არსებული 10 წლიანი თანამშრომლობა გრძელდება. მოგვხსენებათ, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორმა ლელა ჯანაშვილმა ბარსელონას ავტონომიური უნივერსიტეტის დოქტორის ხარისხი მიიღო, შესაბამისად მტკიცე კავშირები არსებობს. გასული წელიც საკმაოდ ნაყოფიერი იყო: ექვსი უმაღლესი სასწავლებლის კონსტიტუციონალისტებმა გამოსცეს წიგნი ტრეფიკინგის პრობლემატიკასთან დაკავშირებით, სადაც თავისი წვლილი შეიტანა ქალბატონმა ლელა ჯანაშვილმა. ჩვენ კიდევ ბევრი გეგმა გვაქვს. ვაპირებთ, რომ გაგზავნოთ ერთობლივი მუშაობა ნაციონალური უსაფრთხოების საკითხთან დაკავშირებით“, — განაცხადა ბარსელონას ავტონომიური უნივერსიტეტის კონსტიტუციური სამართლის კათედრის ხელმძღვანელმა, სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა ჟოან ლუის პერეს ფრანჩესმა.

„ჩვენ გავაანალიზეთ, თუ რა საფრთხეები არსებობს დანაშაულისა და კონსტიტუციის ურთიერთდამოკიდებულე-

ბის კონტექსტში. განვმარტავ, ამ პროცესში ძალიან მნიშვნელოვანია პატივი ვცეთ ადამიანის ღირსებას. ღირსება არის ის, რაც ყველა ადამიანს გააჩნია და თითოეულს აქვს საშუალება, რომ დაიცვას და განავითაროს ის ადამიანის უფლებების სახით. სამართალს სხვა არაფერი შეუძლია გარდა იმისა, რომ დაიცვას და დაარეგულიროს იგი. თუ ჩვენ, სამართალმცოდნეები ამ გამოწვევებს ვერ გავუმკლავდებით, მაშინ უსაფრთხოების სერიოზული პრობლემის წინაშე დავდგებით. ყველა მნიშვნელოვან საკითხს შორის, რომელსაც ამ კონფერენციაზე ვაანალიზებდით, უმნიშვნელოვანესია ადამიანის ღირსების პატივისცემა,“ — აღნიშნა ლა კორუნიას უნივერსიტეტის საეკლესიო სამართლის კათედრის ხელმძღვანელმა, პროფესორმა ხუან რამონ ფერეირომ გალგერამ.

„კონფერენცია ძალიან საინტერესო იყო მულტიდისციპლინური თვალსაზრისით. სამართლის სხვადასხვა დარგის სპეციალისტების კვლევებმა საშუალება მოგვცა, რომ გლობალური საფრთხეების საკითხი სხვადასხვა კუთხით გაგვეანალიზებინა. ჩემი მოხსენება ნაციონალიზმს ეხებოდა გლობალური საფრთხეებისთვის ისტორიული გადაწყვეტილების მოქმედებას, ძალაუფლების ბალანსს, კონსტიტუციის კონტროლს სამართლის აღსრულებაზე და ადამიანებისთვის კონსტიტუციის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების უპირატესობას,“ — განაცხადა ბარის ალდო მოროს უნივერსიტეტის პროფესორმა სტეფანო ვინჩიმ.

„ჩემი პრეზენტაცია ევროკავშირში ადამიანთა გადაადგილების თავისუფლებასა და საჯარო უსაფრთხოებას ეხებოდა. განვიხილე, თუ რა ვითარებაა ამჟამად. აღვნიშნე, რომ დასაშვებია ადამიანთა თავისუფალი გადაადგილების შეზღუდვა საჯარო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით. ჩემი მოხსენებისას გავაანალიზეთ ევროპის კავშირში მოქმედი კანონები, რომელიც მიგრაციის საკითხს ევროკავშირისა და სახელმწიფოებრივ დონეზე არეგულირებს და მათ შორის არსებული განსხვავებებიც განვიხილეთ“, — აღნიშნა ევროპული კვლევების ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა ხოსე მარია დე დიოს მარსერმა.

კონფერენციაზე, გლობალური საფრთხეების განხილვისას, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი თემა ოკუპაცია და სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა გახლდათ. ოკუპაცია და ქვეყნის უსაფრთხოება საქართველოს მაგალითზე თბილისის ღია უნივერსიტეტის პროფესორმა ნათია კალანდარიშვილი-მიულერმა მიმოიხილა. სახელმწიფოს ტერიტორიულ ორგანიზებასთან დაკავშირებული გამოწვევების შესახებ, ესპანეთის მაგალითზე, ლა კორუნიას უნივერსიტეტის კონსტიტუციური სამართლის პროფესორმა, საჯარო სამართლის დეპარტამენტის დირექტორმა სანტიაგო როურა გომესმა იმსჯელა: „ჩემი მოხსენება სახელმწიფო ტერიტორიული მთლიანობის გამოწვევებს ეხებოდა, როგორც კონსტიტუციური სახელმწიფოს ერთ-ერთი საფრთხეს. ჩვენ ახლა ესპანეთში პრობლემები გვაქვს, რომელიც ჩვენთვის ახალი არ არის, ვგულისხმობ კატალონიასთან დაკავშირებულ ვითარებას. თუმცა, ვფიქრობ, რომ კონსტიტუციური სამართალს ამ საკითხის მოგვარების ბერკეტი აქვს. შესაბამისად ისმის კითხვა, თუ როგორ უნდა გავუმკლავდეთ ქვეყნის ერთიანობის დაშლას ამ მეთოდით? ჩვენ გვაქვს ბერკეტები, რომელიც გამომდინარეობს დინამიკურობის იდეიდან და ეს არის ფედერალური პროცესი.“

აბსოლუტურად განსხვავებული პრობლემის წინაშე დგას საქართველო. თქვენი პრობლემა ჩრდილოეთ მეზობელი რუსეთი და აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონებთან მიმართებით მისი აგრესიული, ავტორიტარული პოლიტიკაა. რა თქმა უნდა, აბსოლუტურად განსხვავებული ვითარებაა კატალონიის შემთხვევაში. ჩვენი მეზობელი ევროპული სახელმწიფო საფრანგეთია და კატალონია ყველგან განიხილება, როგორც ესპანეთის ნაწილი“.

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ერთ-ერთი მთავარი მიზანი ქართველი მეცნიერების საერთაშორისო სამეცნიერო სფეროში ინტეგრაცია და თანამშრომლობის ინიცირება-გაღრმავება იყო. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებთან ერთობლივი მუშაობის სურვილი უკვე გამოთქვა კადისის უნივერსიტეტის პროფესორმა, კონსტიტუციური სამართლის კათედრის ხელმძღვანელმა, ესპანეთის კონსტიტუციონალისტთა ასოციაციის ემერიტუსმა პრეზიდენტმა მიგელ რებენგა სანჩესმა: „სამწუხაროდ, ამ დროისთვის კადისის უნივერსიტეტსა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის მჭიდრო თანამშრომლობა არ არსებობს. მივიჩნევ, რომ ეს საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია შეიძლება გახდეს ძალიან კარგი დასაწყისი არსებული კავშირების გასაღრმავებლად, საწყისი ნერტილი კი შეიძლება გახდეს ერასმუსის გაცვლითი პროგრამები. როგორც კადისის უნივერსიტეტის წარმომადგენელი, ამ ინიციატივას მივესალმები“.

საერთაშორისო კონფერენცია — „კონსტიტუციური სახელმწიფოს პასუხები გლობალურ საფრთხეებს“ — 17-18 ოქტომბერს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტში მიმდინარეობდა. სამეცნიერო ღონისძიებები შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა.

ფრანკოფონიის საუნივერსიტეტო სააგენტოს მხარდაჭერით ბანხორციელად უნივერსიტეტი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურისთვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია ხარისხის უზრუნველყოფის მუდმივი განვითარება, ხარისხის კულტურის ამაღლება, ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკის გაღრმავება და საუნივერსიტეტო საგანმანათლებლო პროგრამების მუდმივი მონიტორინგი, რათა უნივერსიტეტის აკადემიური სივრცე ვითარდებოდეს ევროპული თუ დასავლური სტანდარტების შესაბამისად, ეტაპობრივად განხორციელდეს უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების პარამონიზაცია ევროპული უნივერსიტეტების სასწავლო პროგრამებთან, რათა ისინი აკმაყოფილებდნენ საერთაშორისო მოთხოვნებს. ხარისხის უზრუნველყოფის განვითარებისათვის ერთობ მნიშვნელოვანია ხარისხის უზრუნველყოფის შეფასების შიდა მექანიზმები, რაშიც დიდ როლს ასრულებს საერთაშორისო პარტნიორობის გაღრმავება, საერთაშორისო პროექტები. შესაბამისად, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური მუდმივად მონაწილეობს სხვადასხვა საერთაშორისო და რეგიონალურ პროექტებში, მათ შორის, აღსანიშნავია უკანასკნელ ხანებში ფრანკოფონიის საუნივერსიტეტო სააგენტოს მხარდაჭერით განხორციელებული პროექტი.

წლების განმავლობაში ფრანკოფონიის საუნივერსიტეტო სააგენტოს მხარდაჭერით ხორციელდება არაერთი პროექტი, გამოყოფილია სასწავლო სტიპენდიები ყველა საფეხურის სტუდენტებისთვის, ფინანსდება სხვადასხვა კონფერენციები, სამგზავრო გრანტები, ტრენინგები ფრანკოფონიის სტუდენტებისა და პედაგოგებისთვის, ფრანგული ენის შემსწავლელი კურსები.

ფრანკოფონიის სააგენტოს დაფინანსებით, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში დაარსდა ბიზნესისა და ახალი ტექნოლოგიების ცენტრი ტრენინგებისა და სამუშაო შეხვედრებისთვის სრული ტექნიკური აღჭურვილობით. გასულ წელს ფრანკოფონიის სააგენტოსთვის ერთერთ პრიორიტეტს წარმოადგენდა ხარისხის უზრუნველყოფის საკითხებზე ორგანიზებული ღონისძიებების დაფინანსება და, ამდენად, ხარისხის ევროპული კულტურის ხელშეწყობა და განვითარება საუნივერსიტეტო სივრცეში. მათივე დაფინანსებით, 2018 წლის ივნისში თსუ-ის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ორი თანამშრომელი (გიული კალატოზიშვილი, ანა ყორჟოლიანი) მიე-

ღინებით იმყოფებოდნენ უკრაინაში, კიევის ვაჭრობისა და ეკონომიკის ეროვნულ უნივერსიტეტში გამართული კონფერენციის („უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მხარდაჭერა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურებისადმი: ინტერნაციონალიზაცია და ხარისხის კულტურის ამაღლება უნივერსიტეტებში“) მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად. თსუ-ის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი ირმა გრძელიძე მონაწილეობდა ყოველწლიურ კონფერენციაში, რომელიც გაიმართა 2019 წლის 11-12 თებერვალს რუმინეთში, ქალაქ ბუქარესტში. აღნიშნულ ღონისძიებაზე გაზიარებული იქნა ცენტრალური და ადმოსავლეთ ევროპის ფრანკოფონიური უნივერსიტეტების გამოცდილება ხარისხის უზრუნველყოფის სფეროში აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებით.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს პროექტი „ხარისხის კულტურის გაძლიერება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში“, რომელიც მომზადდა ფრანკოფონიის საუნივერსიტეტო სააგენტოს წარმომადგენლის თამარ ღარიბაშვილის შემოთავაზებით და წარმატებით განხორციელდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ცენტრალური და ადმოსავლეთ ევროპის ფრანკოფონიის საუნივერსიტეტო სააგენტოსთან (AUF) ერთად. აღნიშნული პროექტი განხორციელდა ცენტრალური და ადმოსავლეთ ევროპის ფრანკოფონიის სააგენტოს ბუქარესტის

ოფისის (დირექტორი — მუჰამედ კეტა-ტა, პროექტების კოორდინატორი კლაუდია ვიზანი) და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ. პროექტი მიზნად ისახავდა საერთაშორისო ექსპერტის მოწვევას ხარისხის უზრუნველყოფის ინტერნაციონალიზაციის საკითხებთან დაკავშირებით, გამოცდილების გაზიარებას და ორი საერთაშორისო ექსპერტის მოწვევას იურიდიული ფაკულტეტის სამართლის საგანმანათლებლო პროგრამის სამივე საფეხურზე (საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო) და, აგრეთვე, თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის სტომატოლოგიის ერთსაფეხურიანი პროგრამის გაწე შეფასებას. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა პროგრამები საკრედიტაციოდ უნდა წარადგინოს 2020 წელს.

აღნიშნული პროექტის ფარგლებში 2019 წლის 16 მაისს ჩატარდა ტრენინგი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ტრენინგს უძღვებოდა კრაიოვას (რუმინეთი) უნივერსიტეტის (Universitatea Craiova) პროფესორი, ექსპერტი კრისტიანა ტეოდორესკუ. ტრენინგზე განიხილეს საკითხები: ურთიერთთანამშრომლობა ფრანკოფონიურ სივრცესთან, დოქტორანტურა და თანახელმძღვანელობა — საერთაშორისო სადოქტორო ქსელები და სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების შეფასება.

პროექტის ფარგლებში შედიოდა, აგრეთვე, რენის უნივერსიტეტის (Univer-

sity of Rennes) პროფესორ ჟან-ლუი სიქსუს მიერ თსუ-ის მედიცინის ფაკულტეტის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის — „სტომატოლოგია“ — გარე შეფასება. ექსპერტის მიერ წარმოდგენილი რეკომენდაციები გაეფასა მედიცინის ფაკულტეტს, რომელიც პროგრამის განმასრვლებელმა ჯგუფმა გაიზიარა და გაითვალისწინა საგანმანათლებლო პროგრამის საკრედიტაციოდ წარსადგენად.

თსუ-ის იურიდიულ ფაკულტეტზე სამართლის პროგრამის გარე შეფასების მიზნით, ამავე პროექტის ფარგლებში შეიქმნა საერთაშორისო ექსპერტი, სტრასბურგის უნივერსიტეტის (University of Strasbourg) პროფესორი, ყოფილი ვიცე-რექტორი ან-მარი კლევე პელისიე, რომელმაც სამუშაო შეხვედრები გამართა ფაკულტეტის ადმინისტრაციულ და აკადემიურ პერსონალთან 2019 წლის 12-13 ოქტომბერს. ექსპერტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ქართული სამართლის სკოლა ერთ-ერთ მაღალი დონის სკოლაა ევროპაში. სამართლის პროგრამის გარე შეფასების პროცესში ჩართული იყო იურიდიული ფაკულტეტის აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი, სტუდენტები და დამსაქმებლები. ვიზიტის დროს ქალბატონი ან-მარი კლევე-პელისიე მიერ შეფასდა სამართლის სამივე საფეხურის (BA, MA, PhD) საგანმანათლებლო პროგრამები და მომზადდა რეკომენდაციები.

ღონისძიებები, რომლებიც განხორციელდა ცენტრალური და ადმოსავლეთ ევროპის ფრანკოფონიის საუნივერსიტეტო სააგენტოსა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ მიმდინარე პროექტის ფარგლებში მნიშვნელოვანია საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარებისა და უნივერსიტეტის ცნობადობის ამაღლებისთვის საერთაშორისო აკადემიურ სივრცეში.

საქართველოში ფრანკოფონიის სააგენტოს მხარდაჭერითა და უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ინიციატივით იგეგმება თანამშრომლობის ახალი ეტაპი, რომელიც თავის მხრივ გულისხმობს საგანმანათლებლო პროგრამებისა და საუნივერსიტეტოს სივრცეში მიმდინარე პროცესების კოლეგიალურ შეფასებას; დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტთათვის სხვადასხვა ტიპის სერვისების შეთავაზებას მათი საჭიროებისა და მოთხოვნებიდან გამომდინარე.

ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები

ნაბო ოზოლაძე

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები“ გაიმართა. სამეცნიერო ღონისძიება მეხუთე წელია ტარდება, თუმცა წელს განსაკუთრებული მასშტაბურობით გამოირჩეოდა. კონფერენციის ფარგლებში 10 სექცია მუშაობდა. ახალგაზრდა მეცნიერებისთვის მრგვალი მაგიდა გაიმართა. ქართულმა და უცხოელმა პროფესორებმა ლიტერატურათმცოდნეობა, ენათმეცნიერება, ლექსიკოლოგია, ფოლკლორისტიკა, ეთნოლოგია, ისტორია, არქეოლოგია, ფილოსოფია, ეთიკა, რელიგია, კულტურა და ხელოვნება, ინტერდისციპლინური კვლევები, მედია და მასობრივი კომუნიკაციის მიმართულებებით იმსჯელეს. სამეცნიერო კონფერენცია სიმბოლურად მიხეილ ყიფიანისა და კოსტა ხეთაგუროვის მეგობრობას მიეძღვნა. სამეცნიერო დისკუსიაში სამთავრობო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებიც მონაწილეობდნენ. როგორც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელმა, კონფერენციის ორგანიზატორმა, პროფესორმა ნაირა ბეპიევამ აღნიშნა, „ყოველწლიური საერთაშორისო კონფერენციის მთავარი მიზანი ქართულ-ოსური ურთიერთობების ახალ ეტაპზე გადასვლაა“.

„კონფერენციის არეალი ფართოვდება. წელს მონაწილეობდნენ არა მარტო კავკასიის სხვადასხვა რესპუბლიკების წარმომადგენლები, არამედ ჩამოსულები იყვნენ პროფესორები გერმანიიდან, ამერიკის შეერთებული შტატებიდან, იტალიიდან. ისტორიული მოვლენაა ის, რომ კოსტა ხეთაგუროვის ლექსები იტალიურად მაჩერატას უნივერსიტეტის პროფესორმა ვიტორიო სპრინგფილდ ტომელერმა, გერმანულად კი პოეტმა და მთარგმნელმა გერტ

რობერტ გრიუნტერმა თარგმნეს. ჩვენთვის მნიშვნელოვანი იყო ის, რომ ჩრდილოეთ კავკასიის სამეცნიერო წრეების წარმომადგენლებმა ძალიან მრავალმხრივი მოხსენებები წარმოადგინეს. სამწუხაროდ, ბურუსი, რომელიც ქართველებსა და ოსებს შორის არსებობს, ჯერ არ გაფანტულა, ამიტომ ჩვენ განათლებისა და მეცნიერების საკითხების მიმართულებით დიალოგის ფორმატი ავიჩიეთ — იმ თემებზე ვამახვილებთ ყურადღებას, რომელიც გვაახლოებს. თუმცა, გვერდს ვერ

ავუვლით კონფლიქტის საკითხს და ამის თაობაზეც გაიმართა ზომიერი მსჯელობა. ამ საერთაშორისო კონფერენციის სულისჩამდგმელები განმსჭვალელები ვართ იმ მიზნით, რომ ისევ აღვადგინოთ და გავაღრმავოთ მეგობრული ურთიერთობა, რისი საწყისი შორეულ საუკუნეებშია საძიებელი“, — განაცხადა ნაირა ბეპიევამ.

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციას, ასევე, ესწრებოდნენ მაჩერატას უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი ვიტორიო სპრინგფილდ ტომელერი, შერიგებისა და სამოქალაქო საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე ლია გიგაური, სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის თავმჯდომარე გიორგი ალიბეგაშვილი და სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებლის პროფესორები.

„ჩვენ გარშემო შემოვიკრიბეთ კავკასიის რესპუბლიკების, ევროპის ქვეყნების, საქართველოს სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებლების პროფესორები. ინტერესი იზრდება, რაც, ვფიქრობთ, ჩვენი წარმატების გარანტია იქნება“, — აღნიშნა ნაირა ბეპიევამ.

თსუ-ის ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ორგანიზებით V საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები“ 13-15 ოქტომბერს მიმდინარეობდა. სამეცნიერო დისკუსია ლაგოდენის რაიონის სოფელ არეფერანში სახალხო დღესასწაულზე — „უოსტაობაზე“ დასრულდა, სადაც წელს კოსტა ხეთაგუროვის 160 წლის იუბილე აღინიშნა.

„გზავნილმა აფხაზეთიდან“ ახალ ჰროეჩს ჩაუყარა საფუძველი

ნათი კობლაძე

სასწავლო პროექტი, რომელიც სტუდენტების თეორიულ-პრაქტიკულ საგანმანათლებლო ასპექტებს მოიცავს და საზოგადოების ინტერესებსაც პასუხობს — ჟურნალისტიკისა და მასობრივი კომუნიკაციის სპეციალობის III კურსის სტუდენტებმა ჟურნალ „გზავნილი“ ახალი ნომრების პრეზენტაცია გამართეს. გზავნილები აფხაზეთიდან, ხაშურიდან და კატერინენფელდიდან (ბოლნისი) მკითხველს რეგიონების აქამდე უცნობ მხარეს აცნობს, აფხაზეთის შესახებ კი არსებულ ინფორმაციულ ვაკუუმს ავსებს.

ჟურნალი „გზავნილი“ 2013 წლიდან პერმანენტულად გამოიცემა სასწავლო კურსის „ბეჭდური მედია პრაქტიკის“ ფარგლებში, რომელსაც ასოცირებული პროფესორი მაია ტორაძე ხელმძღვანელობს. ჟურნალები ელექტრონულად ვებ-გვერდზე — www.issuu.com — არის ხელმისაწვდომი.

„ჟურნალები მაია ტორაძისა და სტუდენტების ნაყოფიერი შრომის შედეგია. სტუდენტები ეუფლებიან თეორიულ ცოდნას, იძენენ პრაქტიკულ უნარებს, რაც შემდეგ ასეთი გზავნილების სახით გვევლინება. განსაკუთრებით რეზონანსული იყო ჟურნალ „გზავნილის“ პირველი ნომრების პრეზენტაცია. ვფიქრობ, რომ პროექტი წარმატებით სორცელდება. ამჟერად, ჩემთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო „გზავნილი აფხაზეთიდან“, რადგან დედით სოხუმელი ვარ და გულწრფელად გავიხარე. ეს ნომერი მეტად საჭირო და დროულია მათთვის, ვისაც აფხაზეთი არ უნახავს“, — განაცხადა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანმა თამარ დოლბაიამ.

მაია ტორაძე

„სასწავლო კურსის ფარგლებში ჟურნალ „გზავნილის“ უკვე 28 ნომერი გამოცემულია. მათგან ნაწილი ელექტრონული, ნაწილი კი ბეჭდური სახით გამოვევით. ეს კარგი პრაქტიკაა სტუდენტებისთვის, რომლებიც რეგიონებში გადიან და იქ ექმენ პრობლემებს; ადამიანებს, რომლებსაც საინტერესო ცხოვრება აქვთ; აგროვებენ ადგილობრივ ახალ ამბებს; ეცნობიან მუნიციპალიტეტების მუშაობას; სწავლობენ უცხო გარემოში ინფორმაციის სწრაფად მოგროვებას, მთავარის და მეორეხარისხოვანის გარჩევას. წელს განსაკუთრებული წელია, რადგან გამოვევით „გზავნილი“ აფხაზეთიდან, ასევე კატერინენფელდიდან და ხაშურიდან. კატერინენფელი გერმანელების აშენებულია, საინტერესო არქიტექტურით გამოირჩევა და დიდი ხანია რესტავრაციას საჭიროებს. რაც შეეხება აფხაზეთს, ჩვენი მიზანი იყო, რომ ახალ თაობას თავისი თანატოლებისათვის კიდევ ერთხელ გაეხსენებინა, რომ აფხაზეთი — ეს საქართველოა და მუდმივად უნდა ვფიქრობდეთ მასზე. ჟურ-

ნალის მომზადებისას გავეცანით იქაურ სტუდენტებს, ვესაუბრეთ ადგილობრივ ადამიანებს, რამაც განსაკუთრებით ნათელი გახადა, რომ ნელ-ნელა უფრო დაცვილებით ერთმანეთს, თუ ერთმანეთს არ მოვუხმინეთ“, — განაცხადა მაია ტორაძემ.

„ჟურნალის რუბრიკებში: „ხიდი“, „ხმა აფხაზეთიდან“, „აფხაზეთი აფხაზეთს მიღმა“ და „გვასოვდეს აფხაზეთი“ გაიმბობთ ადამიანებზე, რომლებიც საოკუპაციო ხაზს იქით ცხოვრობენ და რომელთა ყოფა არაა მარტივი; გაიმბობთ საოკუპაციო ხაზის ბოლო საგუშაგოსთან არსებულ სიტუაციაზე; გაიგებთ ქართველების ხსოვნაში შემონახული აფხაზეთის შესახებ; წაიკითხავთ დევნილთა ისტორიებს და მოგონებებს; გაპყვებით კავშირს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და აფხაზეთს შორის“, — წერენ ჟურნალ „გზავნილი“ აფხაზეთიდან რედაქტორის სვეტი სტუდენტები ილია მეგრელიძე და სალომე პაპავა. გარდა წერილობითი გზავნილებისა, მკითხველს საშუალება აქვს გაეცნოს ახლანდელ აფხაზეთსაც. სტუდენტებმა ჟურნალში გერმანელი ფოტოგრაფის ენდი შვიციის ფოტოები გამოიყენეს.

„გვინდოდა, რომ თბილისიდან აფხაზეთამდე არსებული 432 კილომეტრი 5 წუთად გვექცია და გვეთქვა, რომ აფხაზეთი არ არის შორს“, — გვითხრა ილია მეგრელიძემ.

სტუდენტებმა ბოლნისისა და ხაშურის უცნობი მხარეებიც გააცოცხლეს. გაგვაცნეს რეგიონების ტურისტული პოტენციალი და გამორჩეული ადამიანები. „ბოლნისში კვლავ ცოცხლობს გერმანული უბანი. რთული არაა, გერმანულ ქუჩებში სეირნობისას ისიც კი წარმოგიდგეთ თვალწინ, თუ როგორ ესალმებოდა ერთი გერმანელი აივნიდან მეორეს, მეღვინეობისთვის საგანგებოდ აშენებულ სარდაფებში როგორ ამზადებდნენ ღვინოს გერმანული ტექნოლოგიით და როგორ აჰქონდათ მოსახლეებს ალბულის მისაღები ხორბალი და სიმინდი აივანზე გასაშრობად. ბოლნისში დღესაც ცოცხლობს კატერინენფელი“, — წერენ მარიამ ტალახაძე და ეკატერინე ჯანიასვილი.

„ბოლნისს დიდი ტურისტული პოტენციალი აქვს. გოთიკური სტილის არქიტექტურა და თითოეული სახლის უნიკალური ისტორია არის იმის წინაპირობა, რომ რაც შეიძლება ბევრი ტურისტი მოიზიდოს ამ ქალაქმა, რისთვისაც მისი პოპულარიზაცია და რესტავრაცია აუცილებელია“, — აღნიშნა მარიამ ტალახაძემ.

„გზავნილი ხაშურიდან“ გამორჩეულია ადამიანების ისტორიებით. სტუდენტები მკითხველს უამბობენ ადამიანზე, რომელსაც სძულს დასვენების დღე, ადამიანზე, რომელიც ხელოვნების პარალელურად გატაცებულია სოფლის მეურნეობითა და გამოგონებლობით... ჟურნალში გადმოსცემენ იმ ადამიანების ცხოვრებისა და ყოველდღიურობის შესახებ, რომლებსაც საოკუპაციო ხაზამდე რამდენიმე მეტრი აშორებთ,

მაგრამ შიშის, პირობების არარსებობისა და დაუცველობის შეგრძნების მიუხედავად, არ ტოვებენ საცხოვრებელს და ამით იმედს აძლევენ სრულიად საქართველოს.

„ვინაიდან ჩვენ გვწამს თითოეული ადამიანის განსაკუთრებულობის, ჩვენს ჟურნალში მთავარი ადგილი სწორედ მათ უჭირავთ, ანუ იმ ადამიანებს, რომლებიც ხდებიან ამ მუნიციპალიტეტს მნიშვნელოვანს“, — აღნიშნა ჟურნალის რედაქტორმა ნინო წვერავამ.

„ვეცადეთ დაგვემსხვრიოთ ის სტერეოტიპი, რომ ხაშური არ არის ნაზუქებისა და ჰამაკების ქალაქი, იქ ფუნქციონირებს თანამედროვე სტანდარტების სპორტული კომპლექსი, სადაც სპორტის 12 სახეობის სწავლაა შესაძლებელი. ვიყავით საოკუპაციო ხაზთან და ჟურნალში ავსახეთ, თუ რა პირობებში უწევთ ცხოვრება ჩორჩანელებს“, — განაცხადა ჟურნალ „გზავნილი ხაშურიდან“ მთავარმა რედაქტორმა კახა ყიფიანმა.

ჟურნალ „გზავნილის“ 3 ახალი ნომრის პრეზენტაცია 15 ოქტომბერს გაიმართა. ღონისძიებას მედიასაშუალებების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს წარმომადგენლები, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი, სტუდენტები და მათი რესპონდენტებიც ესწრებოდნენ.

„მნიშვნელოვანია, რომ ჟურნალები გამოდის ბეჭდური და ელექტრონული სახით. პროექტი ძალიან ღირებულია, რადგან სტუდენტები გადიან რეგიონებში, მცირე დროში ამზადებენ მასალებს, ეცნობიან საქართველოს კუთხეებს, იძენენ პრაქტიკულ გამოცდილებას, რისთვისაც უღრმესი მადლობა მინდა ვუთხრა სტუდენტებს და მათ დაუღალავ პედაგოგს მაია ტორა-

ძეს. დასაფასებელია ადმინისტრაციის თანადგომა. ჩვენი ფაკულტეტის დეკანი, ქალბატონი თამარ დოლბაია ხელს გვიწყობს, რომ ჟურნალები ბეჭდური სახითაც გავრცელდეს“, — განაცხადა ჟურნალისტიკისა და მასობრივი კომუნიკაციის მიმართულების ხელმძღვანელმა ნინო ჭალაგანიძემ.

„მე კატერინენფელიდან გზავნილის რეცენზენტი ვიყავი და მინდა გითხრა, სტატებიც რომ არ წაიკითხოთ, უნიკალური ფოტოებით ეს ჟურნალი უამრავ ახალსა და საინტერესოს გეუბნებათ. სიმბოლურია ჟურნალის სახელწოდებაც. ძირითად ნაწილში ჩანს ცოტა სევდაც, იგრძნობა კრიტიკაც, წარმოჩენილია პრობლემები... ჩემთვის ეს პროექტი განსაკუთრებით ღირებულია, რადგან აქ ისმის ხმა რეგიონებიდან“, — განაცხადა ჟურნალ „გზავნილი კატერინენფელიდან“ რეცენზენტმა, თსუ-ის ასოცირებულმა პროფესორმა ნათია კუპრაშვილმა.

ჟურნალ „გზავნილის“ პრეზენტაციას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს განუეთის „ჩემი აფხაზეთი“ რედაქტორი ნატო კორსანტიაც ესწრებოდა, რომელმაც პროექტ „გზავნილის“ ხელმძღვანელსა და სტუდენტებს ერთობლივი პროდუქტის შექმნა შესთავაზა. შედეგად სტუდენტები „ჩემი აფხაზეთის“ ერთ ნომერს მოამზადებენ. პრეზენტაცია საჯარო ბიბლიოთეკაშია დაგეგმილი. მუშაობა უკვე დაწყებულია.

„გზავნილმა აფხაზეთიდან“ ახალ პროექტს ჩაუყარა საფუძველი. გაზეთ „ჩემი აფხაზეთის“ მომდევნო ნომრებზე მუშაობას თბილისის სხვა უმაღლესი სასწავლებლების ჟურნალისტიკის სპეციალობის სტუდენტები გააგრძელებენ“, — განაცხადა პროექტ „გზავნილის“ ხელმძღვანელმა მაია ტორაძემ.

ლაზინი არ ხვდებიან

ნაბო მოლოდინი

„**კ**ანონის უზენაესობის პრინციპზე მეტად, საზოგადოების ყველა წევრისთვის, სამართლის უზენაესობა უნდა იყოს მნიშვნელოვანი“ — ხაზგასმით აღნიშნა აკადემიკოსმა ლევან ალექსიძემ რამდენიმე წლის წინ ჟურნალისტებთან საუბრისას. 70 წელზე მეტ ხანს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ახალი თაობის სამართალმცოდნეების აღზრდისას და პრაქტიკულ სფეროში საქმიანობის დროსაც, ლევან ალექსიძის მოღვაწეობის მთავარი არის სწორედ სამართლის უზენაესობა იყო.

საერთაშორისო სამართლის ქართული სკოლის დამაარსებელი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი ლევან ალექსიძე 1926 წლის 5 ივნისს თბილისში დაიბადა. 1946 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. 1964-1969 წლებიდან თსუ-ის იურიდიული ფაკულტეტის ასისტენტი, დოცენტი და პროფესორი გახლდათ. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად 2001 წელს აირჩიეს. 1985-1993 წლებში — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პირველი პრორექტორი, 2010-2015 წლებში კი რექტორის მოადგილე იყო.

ლევან ალექსიძე ლექციებს საერთაშორისო სამართლის აქტუალურ პრობლემებზე ცნობილ სამეცნიერო და სასწავლო ცენტრებში 1970 წლიდან კითხულობდა, მათ შორის: ემორის და ბოსტონის უნივერსიტეტებში (აშშ), ჰუმბოლდტის უნივერსიტეტში (გერმანია), საერთაშორისო სამართლის ჰააგის აკადემიაში, ასევე, კიევის,

აზერბაიჯანისა და სომხეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტებში, ადამიანის უფლებათა აკადემიაში (საბერძნეთი), ლატვიის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და სხვ. გამოქვეყნებული აქვს 150-მდე სამეცნიერო ნაშრომი — მონოგრაფიები, სახელმძღვანელოები, სამეცნიერო სტატიები, დაბეჭდილი სხვადასხვა ქვეყნის გამომცემლობების მიერ ინგლისურად, გერმანულად, ესპანურად და რუსულად, რომლითაც საფუძველი ჩაეყარა საქართველოს ისტორიის საერთაშორისო სამართლებრივი ასპექტების შესწავლას. ამ ნაშრომებმა აღიარება ჰპოვეს საერთაშორისო სამართლის მსოფლიო დოქტრინაში. ისინი აფხაზეთის და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის აგრესიულ-სეპარატისტთა თვითგამორკვევის უფლების უსაფუძვლობის დასაბუთებას ეძღვნება. ლევან ალექსიძის თაოსნობით ქართულ ენაზე საერთაშორისო სამართლის სფეროში პირველი სახელმძღვანელო გამოიცა. იგი გახლდათ თანამედროვე საერთაშორისო სამართლის და ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართლის ლექსიკონ-ცნობარების თანაავტორი და რედაქტორი. 2012 წელს გამოიცა 1957-2012 წლებში გამოქვეყნებული მისი რჩეული ნაშრომების კრებული — „საერთაშორისო სამართალი და საქართველო (ანტიკური ხანიდან დღემდე — ისტორია, კონცეფცია, პოლემიკა)“.

ლევან ალექსიძე აკადემიური საქმიანობის პარალელურად აქტიურად იყო ჩართული საქართველოს შიდა და საგარეო პოლიტიკურ პროცესებშიც: გახლდათ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამდივნოს ადამიანის უფლებათა დეპარტამენტის პასუხისმგებელი მუშაკი უფროსი ოფიცერი (1970-1977 წწ.), უმცირესობათა დის-

კრიმინაციის პრევენციისა და დაცვის ქვეკომისიის მდივანი (1970-1975 წწ.), საკონსულტაციო მომსახურებისა და საგანგებო დავალებათა განყოფილების უფროსი (1975-1977 წწ.), გაეროს გენერალური მდივნის პირადი წარმომადგენელი და ორგანიზატორი სექციის მიერ ორგანიზებულ სახელმწიფოთა შორის სემინარებზე; იყო საქართველოს პარლამენტის წევრი (1990-1991 წწ.), საქართველოს პრეზიდენტის მთავარი მრჩეველი საერთაშორისო სამართლის საკითხებში (1993-2004 წწ.), მონაწილეობდა ჟენევის მოლაპარაკებებში აფხაზეთის პრობლემებზე (1993-2004 წწ.); იყო საქართველოს წარმომადგენელი გაეროს ადამიანის უფლებათა კომისიის სესიებზე (1994-1999 წწ.); გახლდათ ადამიანის უფლებათა ვენის საერთაშორისო კონფერენციაზე საქართველოს დელეგაციის ხელმძღვანელის მოადგილე (1993 წ.), ადამიანის უფლებათა კომიტეტის სესიაზე საქართველოს დელეგაციის ხელმძღვანელი (1997 წ.), საერთაშორისო სისხლის სამართლის სასამართლოს რომის კონფერენციაზე სამართლის ექსპერტი (1998 წ.), ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო და რეგიონალურ მექანიზმებზე საერთაშორისო რეგიონალური ტრენინგების კურსის თავმჯდომარე და ექსპერტი (2001 წ.), ევროპის საბჭოს რასიზმისა და შეუწყნარებლობის ევროპული კომისიის (ეკრი) წევრი (1999-2012 წწ.), საქართველოს საკონსტიტუციო კომისიაში საქართველოს კონსტიტუციის საერთაშორისო

სამართლებრივი ასპექტების კომიტეტის თავმჯდომარე (2009-2010 წწ.). ლევან ალექსიძე სხვადასხვა დროს მრავალი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრი გახლდათ. მიღებული აქვს წმინდა გიორგის სახელობის გამარჯვების ორდენი, პრეზიდენტის ბრწყინვალეობის ორდენი და საქართველოს სახელმწიფო პრემია მეცნიერების დარგში აკადემიკოსი ლევან ალექსიძე 93 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

ადამიანს, რომელმაც საერთაშორისო სამართლის ქართული სკოლა შექმნა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის აკადემიური საზოგადოების წარმომადგენლები იხსენებენ.

თამარ ზარანდია, თსუ-ის იურიდიული ფაკულტეტის დეკანი: „აკადემიკოს ლევან ალექსიძის ნასვლით კიდევ ერთი ეპოქა დასრულდა უნივერსიტეტში. იურიდიული ფაკულტეტისთვის კი ეს იყო ძალიან მნიშვნელოვანი დანაკარგი, როგორც აკადემიური, ისე პიროვნული. ბატონი ლევანი იყო იმის შესანიშნავი მაგალითი, რომ თუ საკუთარი საქმე და უნივერსიტეტი გიყვარს, ასაკი ვერაფერს დაგაკლებს. იგი სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე ემსახურებოდა უნივერსიტეტს, სტუდენტებს და იმ საქმეს, რომელიც მართლაც ძალიან უყვარდა.“

ბევრი თბილი მოგონება მაკავშირებს ბატონ ლევანთან. იგი ნამდვილად ახერხებდა ყველა იმ ადამიანისთვის, ვინც მის გარშემო იყო, განსაკუთრებული პატივისცემა, სითბო და სიყვარული ეგრძობინებინა. თავისი მასშტაბის მიუხედავად, სტუდენტთანაც კი თანასწორი და მოკრძალებული იყო. ზრუნავდა თითოეულ პროფესორზე, ვინც მის მიმართულებაზე ასწავლიდა. მათი სატიკვარი ავტომატურად მისი საზრუნავი ხდებოდა. ჩემი შეფასებით, იშვიათად დიდი ადამიანი იყო და ბევრს იტევდა, ადამიანურ მანკიერებებზე მალა დგომა შეეძლო, რაც ბევრი ადამიანისაგან განასხვავებდა.

უამრავი ადამიანი შემეხვედრია, ვინც აღიარებდა და აფასებდა აკადემიკოს ლევან ალექსიძეს არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ საზღ-

დაჯილდოება

ზურაბ ჭუმბურიძეს იახოვ გოგებაშვილის სახელობის სამეცნიერო პრემია მიენიჭა

ქართველოლოგიის დარგში შესრულებული მნიშვნელოვანი ნაშრომისთვის „ქართული ენა, დამწერლობა, ხელნაწერები“ იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სამეცნიერო პრემიით დაჯილდოვდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ემერიტუსი პროფესორი ზურაბ ჭუმბურიძე.

„დიდი მადლობა მინდა მოგახსენოთ ყველას, რომ ასე დაფასდა ჩემი შრომა. წიგნი ახლახან გამოვიდა. ეს პრემია ჩემთვის დიდი პატივია“, — განაცხადა ზურაბ ჭუმბურიძემ. პრემია ზურაბ ჭუმბურიძეს თსუ-ში იაკობ გოგებაშვილისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო კონფერენციაზე გადაეცა, რომელსაც თსუ-ის რექტორი გიორგი შარვაშიძე, სტუდენტები, პროფესორები, ქართული სამეცნიერო წრეების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

„გოგებაშვილის პრემია ენიჭებათ მეცნიერებს ქართული ენის პოპულარიზაციაში შეტანილი განსაკუთრებუ-

ლი წვლილისთვის. წელს ეს პრემია მრავალწლიანი და ნაყოფიერი მოღვაწეობისთვის ენიჭება მეცნიერს ზურაბ

ჭუმბურიძეს წიგნისთვის, რომელიც შეეხება ქართულ ენასთან დაკავშირებულ საკითხებს“, — აღნიშნა თსუ-ის რექტორმა გიორგი შარვაშიძემ.

გოგებაშვილის სახელობის საპატიო პრემია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 2015 წლიდან დაწესდა.

ქართველოლოგიის დარგში იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სამეცნიერო პრემიის უნივერსიტეტი 2 წელიწადში ერთხელ გადასცემს საპრემიო წლის ოქტომბრის ბოლოს (27 ოქტომბერს იაკობ გოგებაშვილის დაბადების დღეა). პრემია ენიჭება საქართველოს მოქალაქეს ქართველოლოგიურ სამეცნიერო დარგში შესრულებული მნიშვნელოვანი ნაშრომისათვის. გოგებაშვილის პრემია უკვე მესამედ გაიცა.

წელს იაკობ გოგებაშვილისადმი მიძღვნილ ღონისძიებებს დაემატა სტუდენტთა პირველი სამეცნიერო კონფე-

რენცია. მასში მონაწილეობა მიიღეს თსუ-ის სხვადასხვა ფაკულტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა, ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა და სოციალურ-პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტების სტუდენტებმა, რომლებმაც წარმოადგინეს თემატური მოხსენებები იაკობ გოგებაშვილის ცხოვრება-მოღვაწეობის, მისი მრავალმხრივი საქმიანობის შესახებ. ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნიგვზიანის საჯარო სკოლის XI კლასის მოსწავლეებიც. ასევე, კონფერენციის ფარგლებში გაიმართა ღონისძიება „ვეითხულოთ იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენას“. კონფერენციის დასასრულს ყველა მონაწილეს გადაეცა სერტიფიკატი.

იაკობ გოგებაშვილისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო კონფერენციაზე წარმოდგენილი მოხსენებები ხელს უწყობს ქართველოლოგიური დარგების განვითარებას.

თსუ-ის რეაქტორმა სახალატურთო გუნდის წევრები დააჯილდოვა

დუდუ დადიანის მემორიალური თასის 2019 წლის მფლობელის თსუ-ის საკალატურთო გუნდის წარმომადგენელთა დაჯილდოება გაიმართა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ღონისძიებას თსუ-ის რექტორი გიორგი შარვაშიძე, საქართველოს კალატურთის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტი პაატა გურასაშული, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს წარმომადგენლები, კალატურთელები, მწვრთნელები, გუნდის ექიმები, თსუ-ის კალატურთის გუნდის ფანკლუბის წევრები დაესწრნენ.

თსუ-ის რექტორის გიორგი შარვაშიძის თქმით, თსუ დიდი ხნის განმავლობაში იყო ერთ-ერთი წამყვანი გუნდი ქართულ კალატურში და ძალიან კარგია, რომ შეეძლებოდა დაბრუნება სუპერლიგაში. „დუდუ დადიანის თასი კარგი ჯილდო და მოტივატორია, რათა უკეთესი შედეგები დავდეთ. ზოგადად, მიმაჩნია, რომ საუნივერსიტეტო კალატურთი და სპორტი არის ქვაკუთხედი დიდი სპორტის განვითარების. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ რაც შეიძლება

მეტი სტუდენტი იყოს ჩაბმული სპორტში, რადგან იგი ჯანსაღი ცხოვრების წესია. მივესალმებით ნებისმიერ გამარჯვებას, რომელიც მოტივაციას გაუჩენს სხვას, რომ გახდეს უფრო სპორტული“, — აღნიშნა რექტორმა.

კალატურთელებს მადლობის სიტყვები თსუ-ის კულტურისა და სპორტის დეპარტამენტის თავმჯდომარემ ირაკლი ხარჯავანიძემ გადასცა.

თსუ-ის საკალატურთო გუნდის მომავალ გეგმებზე ისაუბრა კალატურთელმა გიორგი კორსანტიამ: „ჩვენი გუნდი ახალი მოთამაშეებით არის დაკომპლექტებული. გვყავს ახალი სამწვრთნელი შტაბი. ჩვენი მიზანია შევთამაშოთ, ერთმანეთს უკეთ გავუგოთ; შემდეგ, რაც შეიძლება ოპტიმალურ ფორმაში შევიდეთ და მოვახერხოთ, რომ რეგულარულ სეზონში მაღალი ადგილი დავიკავოთ და ფლეი ოფში მაქსიმალურ შედეგს მივაღწიოთ; პირველ რიგში, ოთხეულში გავიდეთ და მაქსიმუმი იქნება ჩემპიონობა“.

ღონისძიებაზე თსუ-ის რექტორმა გიორგი შარვაშიძემ თსუ-ის საკალატურთო გუნდების მწვრთნელი ნუგზარ

მარკოიშვილი ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისთვის უნივერსიტეტის საიუბილეო მედლით დააჯილდოვა. „მადლობა უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობას, რომელიც ძალიან ბევრს აკეთებს, რომ უნივერსიტეტის კალატურთი იყოს შესაბამის სიმაღლეზე“, — განაცხადა ნუგზარ მარკოიშვილმა.

„ვულოცავ უნივერსიტეტს ამ დიდ წარმატებას და ვისურვებდი, რომ არა მხოლოდ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, არამედ სხვა უნივერსიტეტებიც ჩაებნენ იმ ფერხულში, რასაც ქართული კალატურთის სამსახური ჰქვია. ვფიქრობ, შორს არ არის ის დრო, როცა სუპერლიგაში მხოლოდ და მხოლოდ თსუ არ იქნება წარმოდგენილი“, — აღნიშნა საქართველოს კალატურთის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტმა პაატა გურასაშულმა.

დუდუ დადიანის მემორიალური ტურნირის ფინალში თსუ-ის კალატურთელებმა ბათუმის გუნდი ანგარიშით 87:69 დაამარცხეს. ტურნირის საუკეთესო კალატურთელად თსუ-ის ცენტრფორვარდი გიორგი კორსანტია დასახელდა.

- მთავარი რედაქტორი**
ნინო კაკულია
- მთავარი სამცხალისტი**
მაია ტორაძე
- ტექნიკური რედაქტორი**
მანანა ჯურხაძე
-
- შურნალისტიკი:**
- ნატო ობოლაძე
თამარ დადიანი
შურთხია ბეროშვილი
-
- ფოტოკორესპონდენტი**
ანა ბოლქვაძე
- კომა. უზრუნველყოფა**
ზაზა გულაშვილი

რედაქციის წევრები:

იაგო კაჭკაჭიშვილი,
მანანა შამილიშვილი,
თინათინ მარგალიტაძე,
თინათინ ბოლქვაძე,
ეთერ ხარაიშვილი,
რევაზ გველესიანი,
მზია ნერეთელი,
ნინო ჩახუნაშვილი,
გიორგი ჯიანი,
ომარ მუკებანიანი,
მორის შალიკაშვილი,
მაია ივანიძე,
მამუკა მარგველაშვილი,
გიორგი ლობჯანიძე,
ნატა ასათიანი

მისამართი:
ილია ჭავჭავაძის გამზ. 13
(თსუ-ის მე-3 კორპუსი)

☎ 2 22 36 62

ვებგვერდი:
newspaper.tsu.edu.ge

ელ.ფოსტა:
tsunewspaper@tsu.ge

2017 წლის 1 ოქტომბრიდან
გალაცამა „უნი-ვერსია“
გაღის რეგიონულ
ტელევიზიაში, რასაც
საქართველოს
რეგიონულ
მაუწყებლთა ასოციაცია
უზრუნველყოფს (თსუ-სა
და საქართველოს
რეგიონულ მაუწყებლ-
თა ასოციაციასთან
გაფორმებული მემო-
რანდუმის თანახმად).

რა მდინე მაურობალი ჰყავს „უნივერსიას“? აკლავის ახალი შედეგები

3 ომპანია „ტრი მედია ინტელიჯენსის“ მიერ 2019 წლის დასაწყისიდან 20 სექტემბრამდე ჩატარებული კვლევის თანახმად, თსუ გაზეთის რედაქციის მიერ მომზადებულ გადაცემათა ციკლს „უნივერსიას“ 15 რეგიონული არხი აჩვენებს, რაც ადასტურებს პროგრამაზე მოთხოვნას. ეს არხებია: TV25, მეცხრე ტალა, გურია TV, ოდიში, ეგრისი TV, კოლხეთი 89, არგო, იმერეზია, რიონი, რიონი 2,

დია TV, გურჯაანი TV, AGTV, მარნეული TV, FTV გეო. ამ 15 არხიდან მხოლოდ 6 ტელევიზიის მონიტორინგი და დათვლა ხორციელდება. კვლევის თანახმად, 2019 წლის 20 სექტემბრამდე პროგრამის ჭრების რაოდენობამ თვლად 6 ტელევიზიაში შეადგინა 490 ჭრა. ამ ტელევიზიებში თვის განმავლობაში გადაცემის ყურებადობა, მხოლოდ შენონილი მონაცემით მთელს საქართველოზე (არ ითვლება სოფლები

და მიზნობრივი ზონები), შეადგენს, საშუალოდ, 30 000 ადამიანს. 2019 წლის 20 სექტემბრამდე პროგრამის ამგვარმა წვდომამ შეადგინა 340 000 ადამიანი.

„უნივერსიას“ რეიტინგი შედარებულა „დოიჩე ველეს“ წარმომებით მომზადებულ ყოველკვირეული სამეცნიერო გადაცემის — „ვიდრე ხვალ“ (Tomorrow Today) — რეიტინგთან, რომელიც ასევე გადაიცემა იმავე სატელევიზიო არხების მიერ. შედარება ასე გამოიყურება:

